

SZEGEDI ORVOSTUDOMÁNYI
EGYETEM

TDK

KONFERENCIA

1987
febr. 5-6-7

SZEGEDI ORVOSTUDOMÁNYI EGYETEM

TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI KONFERENCIA

1987

február 5-6-7.

Szeged

ÖSSZESÍTETT PROGRAM

CSÜTÖRTÖK		PÉNTEK		SZOMBAT	
		8.30-9.00	POSZTER megtekintés		
9.00-9.30	MEGNYITÓ	9.00-9.45	POSZTER megbeszélés (SZÖTE P21-P29)	8.30-10.15	ELŐADÁS (66-72)
9.30-10.30	ELŐADÁS (1-4)	9.45-11.00 POSZTER megbeszélés (Külöldi Vendég P30-P44) SZÜNET			
	SZÜNET				SZÜNET
11.00-12.00	ELŐADÁS (5-8)	11.15-12.30	ELŐADÁS (45-49)	10.45-12.30	ELŐADÁS (73-79)
EBÉDSZÜNET		EBÉDSZÜNET		14.00- EREDMÉNYHÍRDETÉS	
14.00-15.30	ELŐADÁS (9-14)	14.00-14.20	GYTK POSZTER megtekint.		
		14.20-15.00	GYTK POSZTER megbesz.		
	SZÜNET	15.00-16.00	ELŐADÁS (56-59)		
16.00-17.30	ELŐADÁS (15-20)		SZÜNET	16.30-18.00	ELŐADÁS (60-65)

A SZEGEDI ORVOSTUDOMÁNYI EGYETEM

TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI TANÁCSA

MEGHÍVJA

A TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI KONFERENCIÁJÁRA

1987.

február hó 5, 6, 7-én

A konferencia helye:

OKTATÁSTECHNIKAI KÖZPONT TANTERME

Szeged, Dóm tér 13.

TÁJÉKOZTATÓ

A poszter formában bemutatott munkák tudományos értékét a szóbeli előadásokéval egyenértékűnek tartjuk. A vendégek előadásait a zsűri nem pontozza. A bírálat alapja a korábbi hagyományoknak megfelelően mind formai, mind tartalmi követelményekre épül. Ennek megfelelően maximálisan 5-5 pont jár előadásonként, az összes pontszámot a jelenlévő zsűritagok számával osztjuk. Zsűri tag a saját intézetből bemutatott munkák elbírálásában nem vesz részt. A legjobbak díjazásban részesülnek, és az elért pontszám alapján dől el, hogy kik vehetnek részt az OTDK ez évi konferenciáján, mely Pécsen 1987. április 5-8 között kerül lebonyolításra.

A diákköri munka helyi feltételeinek -, valamint a formai keretek különbözősége miatt, a kongresszusi előadásokat a TDT 5 kategóriába osztotta be: elméleti intézetek munkái; klinikákról származó előadások; orvoskari poszterek; gyógyszerészeti előadások, ill. gyógyszerészeti poszterek. A meghirdetett díjak elosztása és az OTDK-n való részvételi létszám a csoportok létszámával áll arányban.

Csoport	OTDK résztvevők		
	I. díj	II. díj	száma
Elméleti szekció	1	3	11
Klinikai szekció	1	2	8
Orvoskari poszter	1	-	4
Gyógyszerészeti előadás	1	1	4
Gyógyszerészeti poszter	1	-	3
Összesen:	5	6	30

Minden magyar és külföldi előadó emléklapot kap.

A korábbi hagyományoknak megfelelően a SZOTE TDK Tanácsa hallgatói (közönség) díj odaítélésére is lehetőséget ad.

A Magyar Gastroenterológiai Társaság - mint az elmúlt években - ez évben is a bíráló bizottság által legjobbnak tartott hepato-gastroenterológiai tárgyú előadást oklevéllel és 1.500 Ft díjjal jutalmazza. Kiemelkedő színvonalú munka a Társaság évi nagygyűlésén bemutatatható.

Külföldi társegyetemekkel fenntartott kapcsolataink alapján ismét lehetőségünk lesz diákkörös hallgatókat delegálni külföldi tudományos diákköri konferenciákra. Ennek feltétele a nyelvtudás és a helyi konferencián bemutatott munka értékelése. Az érdeklődők a konferencia idején jelentkezzenek a TDK Tanács elnökénél.

1. Speciális technikai igényeket (pl. video, film) kérjük egy nappal előre jelezni.
2. Diapozitívek leadása a szekció előtti szünetben a technikai személyzetnek történjen.
3. Posztereket a megnyitó előtt (csütörtökön 8-9-ig) kérjük felhelyezni, és leghamarább a poszter megbeszélés után, de legkésőbb szombaton 14 óráig vehetik azokat le.
4. A programban megadott poszter megtekintési idő alatt a szerzők poszterük előtt tartózkodjanak. Ezt követően a megbeszélésre a tanácssteremben kerül sor. Ekkor poszterenként max. 2 perc szóbeli kiegészítésre lehetőség nyílik (1-2 dia bemutatásával), a vitaidő ezzel együtt átlagosan, s előadásenként 5-5 perc.

5. Az értékelés szempontjai

Tartalmi követelmények:

- választott módszerek - korszerű? megfelelő?
- eredmények - a feltett kérdésre megadják-e a választ?
- következtetés, spekuláció - eléggé megalapozottak-e?
- vitakészség - hogyan érti a témát, ismeri az irodalmat?
- önállóság - mennyire reproduktív vagy alkotó?

Formai szempontok:

- előadás szerkezete - logikus?
- előadás módja - közérthető-e?
- dokumentációs anyaga - hibátlan-e, mennyire mutató?
- stílus, nyelvhelyesség - magyaros? tudományos nyelvezetű?
- időbeosztás - arányos, pontos? A megadott időt jól felhasználja-e?

Megjegyzés: A témaválasztás, a beküldött előadás kivonat minősége a pontszám kerekítésénél szóba jön.

Idegennyelvű előadás külön pontot nem kap!

6. A hallgatói díj odaitéléséről, az országos diákköri konferenciáról szóló- és egyéb tudnivalók a programfüzet végén találhatók.

A konferencia elnökei és a felkért zsűritagok

ÜLÉSELNÖKÖK

Február 5. (csütörtök)	9.30 - 10.30	Dr.Dobozy Attila egyetemi tanár
	11.00 - 12.00	Dr.Kovács Gábor egyetemi docens
	14.00 - 15.30	Dr.Benedek György egyetemi tanár
	16.00 - 17.30	Dr.Gecse Árpád egyetemi docens
Február 6. (Péntek)	8.30 - 9.45	Dr.Csernay László egyetemi tanár
	11.15 - 12.30	Dr.Nagy Sándor egyetemi tanár
	14.00 - 18.00	Dr.Mezey Géza egyetemi docens
Február 7. (Szombat)	8.30 - 10.15	Dr.Kovács László egyetemi tanár
	10.45 - 12.30	Dr.Földes Vilmos egyetemi tanár

A ZSÚRI ELNÖKE: Dr.Gecse Árpád egyetemi docens kandidátus

ZSÚRITAGOK:

Orvoskar

Dr.Falkay György tud.főmunkatárs, kandidátus
Dr.Fekete Mátyás egyetemi tanár, kandidátus
Dr.Husz Sándor egyetemi docens, kandidátus
Dr.Koltay Mátyás egyetemi docens, kandidátus
Dr.Obál Ferenc egyetemi adjunktus, kandidátus
Dr.Penke Botond egyetemi docens, kandidátus
Dr.Rosztóczy István egyetemi docens, kandidátus
Dr.Várkonyi Tibor egyetemi docens, kandidátus
Dr.Végh Pál egyetemi docens, kandidátus
Dr.Virág István egyetemi docens, kandidátus

Gyógyszerészkar

Dr.Erős István egyetemi docens, kandidátus
Dr.Iván János egyetemi adjunktus
Dr.Rózsa Zsuzsanna egyetemi docens, kandidátus
Dr.Szabó János egyetemi docens, kandidátus

P R O G R A M

1987. február 5. /csütörtök d.e./

9.00 M E G N Y I T Ó

9.30 Előadások:

- 1./ DELI MÁRIA /SZOTE Mikrobiológiai Intézet/
Gyógyszerek hatása a természetes citotoxi-
kus sejtekre in vitro
- 2./ CSERTA MAGDOLNA /SZOTE Mikrobiológiai Intézet/
Adenovirus fertőzés hatása egerek perito-
neális makrofágjaira
- 3./ GYULAI ZSÓFIA /SZOTE Mikrobiológiai Intézet/
A Quercetin és az Acyclovir kombinált ha-
tása herpesvirusok szaporodására sejt-
kultúrákban
- 4./ SOLYMOSI TAMÁS /SZOTE Mikrobiológiai Intézet/
Antimetabolitok hatása az adenovirusok inter-
feron indukciójára
Szünet
- 11.00
- 5./ SZŐKE TAMÁS és VÉGH ERNŐ / SZOTE Kísérletes Seb-
szeti Intézet/
Törzsspecifikus és idegen hisztokompati-
bilitási antigének jelenléte egér sarcoma-
sejteken

6./ DILLMANN JÓZSEF /SZOTE Kísérletes Sebészeti
Intézet/

Fajspecifikus és tumorspecifikus antigének
jelenléte egérsarcomán

7./ PATAKI ZOLTÁN, LENGYEL CSABA /SZOTE Gyógyszertani
Intézet/

Szimulált ischaemia és resuperfusio hatása
a sinus-csomó az A-V-junktio és a purkinje-
-rostok ingerképzésére izolált szívprepará-
tumokban

8./ GAJDÁCS ÁGNES /SZOTE Gyógyszertani Intézet/

A szívfunkció vizsgálata kísérletes organo-
foszfát intoxikációban

Szünet

14.00

9./ SARNYAI ZOLTÁN, VISKI SÁNDOR /SZOTE Kórélettani
Intézet/

Limbikus-előagyi strukturák szerepe az
endogén oxitocin kábítószer-toleranciára
gyakorolt hatásában

10./ KRIVÁN MÁRTA, NYOLCZAS NOÉMI, SARNYAI ZOLTÁN
/SZOTE Kórélettani Intézet/

Specifikus μ -receptor antagonistá oktapep-
tid /CTOPA/ és morfin kölcsönhatásai in vivo

11./ NYOLCZAS NOÉMI, KRIVÁN MÁRTA /SZOTE Kórélettani
Intézet/

Szelektív delta-opiát agonista /DPDPE/
hatása a fájdalomérzetre és a toleranciára

12./ EDELENYI ERZSÉBET, FEKETE TAMÁS /SZOTE Élettani
Intézet/

Stresszhatások vizsgálata patkányok magá-
tartására Porsolt tesztben

13./ ZOLTÁN MOLNÁR /Department of Physiology of SZOTE/
Interaction of acute and chronic morphine
treatment with peripheral administration
of cholecystokinin in rats

- 14./ ERDŐS ATTILA, SZABOLCS EDIT /SZOTE Élettani
Intézet/
Dopaminerg transzmissziót serkentő szerek
hatása az alvás-ébrenléti aktivitásra

Szünet

16.00

- 15./ LISKA MARIANNA /SZOTE Élettani Intézet és Orvosi
Vegytani Intézet/
Cholecystokininnel kiváltott alvás patkák-
nyokban

- 16./ KARDOS ATTILA /SZOTE Kórélettani Intézet/
A kolecisztokinin neuroleptikum-szerű
viselkedési hatásának vizsgálata patkányon

- 17./ PETER FRANCZIA /Department of Pathophysiology of
SZOTE/
Effects of cholecystokinin-related peptides
on self-stimulation behaviour in rats

- 18./ LÁSZLÓ HALMAI /Department of Pathophysiology of
SZOTE/
The role of the nucleus accumbens septi in
mediating the behavioural effects of chole-
cystokinin octapeptides in rats

- 19./ CSONKA ERIKA, NAGY GYÖRGY /SZOTE Kórélettani
Intézet/

A kolecisztokinin hatása patkányok védekező
eltemetésére

- 20./ SARUNGI MARTIN /SZOTE Kórélettani Intézet/

Különböző neuropeptidek viselkedési hatá-
sainak elemzése patkányok táplálék-kereső
magatartásában

1987. február 6./péntek d.e./

8.30-9.00 Poster megtekintés

9.00-9.45 SZOTE poster megbeszélés

9.45-11.00 Külföldi vendégek poster megbeszélése

9.00

P 21./ NYERGES LEVENTE, TORDAY LÁSZLÓ /SZOTE Orvosi
Vegytani Intézet/
A fibronectin aktív fragmensének szintézise
és vizsgálata

P 22./ NEMES NAGY ZSUZSANNA /SZOTE Mikrobiológiai
Intézet/
Interleukin 2 indukció humán limfocitákban
Staphylococcus törzsekkel

P 23./ BÖRCSÖK VINCE, MESTER LAJOS /SZOTE Kórélettani
Intézet/
Ösztrodiollal kiváltott retikuloendotheli-
alis stimuláció blokkolása $GdCl_3$ -al CFP
egerekben

P 24./ KINCSES LÁSZLÓ /SZOTE Nőgyógyászati Klinika/
Human myometrium ösztrogén receptorainak
vizsgálata 3H 17 beta-ösztrodiol és 3H -
moxestrol alkalmazásával

péntek d.e.

P 25./ JÓJÁRT FERENC /SZOTE Nőgyógyászati Klinika/
Intrauterin fogamzásgátlás melletti
terhességek

P 26./ PETROVICS HAJNALKA /SZOTE Radiológiai Klinika/
Gégerákok sugárkezelési módszereinek
dóziseloszlás-vizsgálata a tipusos körül-
mények között

P 27./ CSERNI GÁBOR /SZOTE Élettani Intézet/
A hőszabályozás alvással kapcsolatos
változásai patkányban

P 28./ BAGI RIHÁRD, HORVÁTH ZSOLT /SZOTE Kísérletes
Sebészeti Intézet/
Shockos állapotban keletkezett szívve-
rató plazmafaktorok összehasonlító vizs-
sgálata

P 29./ ÁBRAHÁM CSONGOR /SZOTE Gyógyszertani Intézet/
Kísérletes ischémias agyoedemamodell
mellékveseirtott sprague-dawley CFY
patkányokban

9.45

P 30./ MATTIG, W.-U. /Carl-Ludwig-Institute of Physiology
Karl-Marx-University Leipzig GDR/
Making of potassium-sensitive micropipettes

P 31./ NAVER SARKISSIAN /Higher Institute of Medicine,
Department of Microbiology and
Virology, Varna, Bulgaria/
Determining the rotavirus subgroup with
monoclonal antibodies by ELISA

P 32./ ANDRZEJ GIECHANOWICZ and MALGORZATA ZYLINSKA
/Department of Histology and Embryology, Pome-
ranian Medical Academy, Szczecin, Poland/
Immunohistochemical estimation of mouse
lymphatic leukemia cells

P 33./ MONIKA HUCKLOVA, GABRIELA KOVÁČSOVÁ, HEDVIGA
CSIBOVÁ
/Farmazeutische Fakultät der Komensky
Universität, Bratislava, Tschechoslowakei/
Neue potenzionelle beta-adrenolytika des
types aryloxyaminopropanole

34./

JANINA MROWIEC /Department of Pharmacology,
Silesian Medical Academy, Zabrze, Poland/
Behavioral effects of two dipeptides
L-phenyl alanyl-L-arginine /PHE-L-Arg/
and L-phenyl alanyl-D-arginine /PHE-D-ARG/
after intracerebroventricular and intra-
thecal injections in mice

35./

ANGER /Department of Pharmacology and Toxicology,
Martin-Luther-University, Halle, GDR/
Significance of the prostanoid system for
the cardiostimulant effect of isoprenaline

36./

SCHWAB, M. /Department of Pharmacology and Toxi-
cology, Martin-Luther-University, Halle,
GDR/
Protective effects of iloprost and indo-
metacin in the CCl_4 -induced cardiotoxi-
city of isolated perfused guinea pig hearts

37./

MARIUSZ KRYJ, JANUSZ KAPUSTECKI, WOJCIECH KOZIK
/Department of Pharmacology, Silesian
Academy of Medicine, Zabrze, Poland/
Influence of verapamil on central and
peripheral effects of prostacyclin on
circulatory system in rats

péntek d.e.

- P 38./ MARTIN PETREK, JANA PETRUJOVA /Medical Faculty
of Palacky University, Olomouc, CSSR/
HLA-DR expression on mammary gland epithelium: changes during differentiation and malignant transformation
- P 39./ ROHRWACHER, FRANK /Department of Experimental
Ophthalmology, Eye Clinic of the Karl-Marx-
University Leipzig, GDR/
Experiments on a cornea-model for the
research of neovascularization
- P 40./ I.SITÁNYIOVÁ, K.SCHWARTZOVÁ /Faculty of Pharmacy,
Comenius University, Bratislava, Czechoslovakia/
Betaadrenolytics withdrawal syndrome and
ITS mechanism
- P 41./ VOLODINA V.V., BENJUK V.A. /University, Medical
School Kiev, Sowietunion/
Cardiotocographical investigation of abortion
in cases with reflexotherapy
- P 42./ JOANNA JUTKIEWICZ, MALGORZATA KISIEL /Department
of Pediatrics, Pomeranian Medical Academy,
Szczecin, Poland/
The estimation of the physical development
of children with the urinary tract infections

péntek d.e.

- P 43./ SLAWOMIR MACIEJ BAGŁAJ, KRZYSZTOF WATRYCHOWSKI
/Medical Academy, Wrocław, Poland/
Omphalocele and gastroschisis - clinical
analysis of the cases treated in the
pediatric surgery clinic of Medical Academy of Wrocław
- P 44./ PAWEŁ DOMOSŁAWSKI, BEGUMILA ANTKOWIAK /Medical
Academy, Wrocław, Poland/
Carcinoma of vesicae felleae
- Szünet
- 11.15
- 45./ TIBOR ANTAL /Pediatric Department, Medical
University of Szeged/
Free-radical-induced pathology and
defence in ischemic acute renal injury
in rats
- 46./ TÁLOSI LÁSZLÓ /SZOTE Gyermekklinika/
Vizelet fehérjeszelektivitási index vizsgálatok nephrosis szindrómában, uraemiában és orthostaticus proteinuriában

péntek d.e.

- 47./ BERCZI ISTVÁN /SZOTE Gyermekklinika/
Antioxidáns gyógyszer hatásának vizsgálata
nephrotoxicus /anti-GMB/ nephritisben pat-
kányon
- 48./ SZIROVICZA ÉVA /SZOTE Gyermekklinika/
A vörösvérsejtek adenozin deamináz és
purin nukleotid foszforiláz aktivitásának
változása CPD vérkonzerváló hatására
in vivo és in vitro
- 49./ BERCZKY CSABA /SZOTE Gyermekklinika/
Plazma prostacyclin és lipoprotein vizs-
gálatok diabeteses microangiopathiában
- Szünet

péntek d.u.

- 14.00 - 14.20 Poster megtekintés
14.20 - 15.00 GYTK poster megbeszélés
15.00 - 16.00 Előadás
- P 50./ WEISZ ERIKA /SZOTE Gyógyszerhatástani Intézet/
A chloroquin szöveti kinetikájának vizsgálata patkányban
- P 51./ APONYI ILDIKÓ, DISZTL RITA /SZOTE Gyógyszertech-
nológiai Intézet/
Poli-akrilát gélek reológiája
- P 52./ DISZTL RITA, APONYI ILDIKÓ /SZOTE Gyógyszertech-
nológiai Intézet/
Poli-akrilát gélek biofarmáciája
- P 53./ GYURKÓ ERIKA /SZOTE Gyógyszertechológiai Intézet/
Granulálófolyadék befolyása granulátumok
és tabletták paramétereire
- P 54./ TACSI MÁRIA /JATE Kolloidkémiai Tanszék és SZOTE
Gyógyszertechológiai Intézet/
Összetett emulziók kolloidikai és gyógyszer-
technológiai vizsgálata

péntek d.u.

- P 55./ HOANG HUU MANH /SZOTE Gyógyszertechnológiai
Intézet/
Segédanyagok befolyása fenilbutazon gra-
nulátumok és tabletták paramétereire
- 56./ PRIMPONG-MANSO SAMUEL /SZOTE Gyógyszerészi
Vegytani Intézet/
Norbornánvázas dihidrooxazinok 1.3-dipo-
láris cikloaddíciója
- 57./ TELEK MAGDOLNA /SZOTE Gyógyszerészi Vegytani
Intézete/
Norbornánvázas 1.4-oxazepinonok előállítása
- 58./ HORVÁTH PIROSKA /SZOTE Gyógynövény- és Drog-
ismereti Intézet/
A hazai termesztésben lévő *Leuzea cartha-
moides* növénykémiái és morfológiai vizsgál-
lata
- 59./ BERTA MÓNICA /SZOTE Gyógyszertechnológiai Intézet/
Glioxál-Bis/2-hidroxil-anil/ oldékonysá-
gának és komplexképzésének vizsgálata
- Szünet

péntek d.u.

16.30

- 60./ PAPP LÁSZLÓ /SZOTE Gyógyszertechnológiai Intézet/
Mebendazol és béta-ciklodextrin tartalmú
termékek előállítása és vizsgálata
- 61./ SZŰCS CSILLA /SZOTE Gyógyszertechnológiai Intézet
és JATE Kolloidkémiai Tanszék/
Gyógyszertartalmú ásvány-komplexek vizsgálata
- 62./ TUSKE BOGLÁRKA /SZOTE Gyógyszertechnológiai Intézet/
A grizeofulvin oldékonyságának növelése
- 63./ SÁNTA ZSUZSANNA /JATE Kolloidkémiai Tanszék és
SZOTE Gyógyszertechnológiai Intézet/
Szalicilsav szolubilizációjának tanul-
mányozása
- 64./ SCHIRM SZILVIA, VASTAG TÜNDE /SZOTE Gyógyszer-
technológiai Intézet/
Az alapanyag megválasztásának jelentő-
sége gyógyszeres kúpok előállításában
- 65./ VASTAG TÜNDE, SCHIRM SZILVIA /SZOTE Gyógyszer-
technológiai Intézet/
Hatóanyag-felszabadulási vizsgálatok
in vitro, papaverinum-klorid és teofillin
tartalmú kúppal

1987. február 7. /szombat d.e./

8.30

- 66./ HEGEDŰS ISTVÁN /SZOTE Szülészeti és Nőgyógyászati
Klinika/
Béta adrenerg receptorok jellemzése a
humán főtális májban
- 67./ KRIZSA FERENC /SZOTE Szülészeti és Nőgyógyászati
Klinika/
Béta-adrenerg receptorok lokalizációja a
human placentában
- 68./ BITÓ TAMÁS /SZOTE Szülészeti és Nőgyógyászati
Klinika/
Alfa és béta adrenerg receptorok változása
a terhesség alatt patkány uterusban
- 69./ BOROS LÁSZLÓ /SZOTE I.Belgyógyászati Klinika/
A közös epevezeték szűkítésével előidézett
pancreas károsodás vizsgálata patkányban
- 70./ KASSAI MIKLÓS /SZOTE Sebészeti Klinika, SZOTE
I.BELGYÓGYÁSZATI KLINIKA/
Májregeneráció nyomonkövetése patkány-
modellen

szombat d.e.

71./

GÁL EDIT, NÉMETH VERA /SZOTE I.Belgyógyászati
Klinika/
Szója diéta hatása a tápcsatorna mukózájá-
ra patkányban

72./

BALLA ROZÁLIA, GÁL EDIT /SZOTE I.Belgyógyászati
Klinika/
Mukóza változások kísérletes duodenális
fekélymodellben

Szünet

10.45

73./

MADÁCSY LÁSZLÓ /SZOTE Központi Izotópdiaosztikai
Laboratórium/
Aorto-coronária bypass műtét hatékonysá-
gának ellenőrzése izotópdiaosztikai
módszerekkel

74./

MEGYERI KLÁRA /SZOTE Mikrobiológiai Intézet/
Kísérletek a humán alfa interferon far-
makokinetikai tulajdonságainak megvál-
toztatására

- 75./ RATKAY IMOLA /SZOTE Szemészeti klinika/
Retina antigénekkel szembeni celluláris
tulérzékenység vizsgálata degeneratio
pigmentosa retinaeaban szenvedő betegekből
- 76./ KELEMEN ÉVA /SZOTE Marxizmus-Leninizmus Intézet/
Gondolatok az alkoholfogyasztás társada-
lomalakító hatásáról
- 77./ HAVASI KATALIN /SZOTE Ideg- és Elmeegógyászati
Klinika/
Pszichiátriai betegek vizsgálata rehabi-
litációs szempontok szerint
- 78./ SOMOGYI ANDREA, ECSERI GYÖRGY /SZOTE Ideg- és
Elmeegógyászati Klinika/
Dementia gyakoriság szegedi szociális
otthonokban
- 79./ NEHÉZ ILDIKÓ /SZOTE Közegészségtani és Járvány-
tani Intézet/
Az agrokemizálásban dolgozók cytogeneti-
kai vizsgálata Csongrád megyében

14.00-14.30

E R E D M É N Y H I R D E T É S

Deli Mária V. évf. oh.

SZOTE Mikrobiológiai Intézet

GYÓGYSZEREK HATÁSA A TERMÉSZETES CITOTOXIKUS SEJTEKRE
IN VITRO

Korábbi kísérleteink eredménye szerint a cimetidin 10^{-2} 10^{-3} M koncentrációban gátolta, 10^{-4} 10^{-5} M koncentrációban pedig stimulálta a humán limfociták NK aktivitását, illetve tovább növelte a humán interferon /IFN/ hasonló hatását. A továbbiakban célul tűztük ki olyan anyagok hatásának vizsgálatát az NK aktivitásra, amelyek ún. közhasználatú gyógyszerek hatóanyagait alkotják. Így megvizsgáltuk az acetilszalicilsav, fenacetin, amidazofén és novamidazofén immunmoduláló hatását külön-külön és IFN-nal is kombinálva. Az acetilszalicilsav serkentette az NK aktivitást a vélhető szérumszintnek megfelelő koncentrációban, az IFN serkentő hatását pedig 50-70 %-kal növelte. Az amidazofén és novamidazofén felfüggesztette illetve csökkentette az NK aktivitást. Ez a hatás reverzibilis volt, mivel IFN hozzáadása hasonló stimulációt eredményezett mint a kontroll sejtek IFN kezelése. Feltételezzük, hogy az acetilszalicilsav a monociták prosztaglandin termelésének gátlása révén növelte az NK aktivitást. A novamidazofén és amidazofén által szuppresszált in vitro reakció során viszont az effektor sejtek csökkent lítikus aktivitását feltételezzük fel. A fenacetin nem befolyásolta szignifikánsan a citotoxicitást. Az acetilszalicilsav és amidazofén csökkentette a granulociták oxidatív metabolizmusát, amit a kemilumineszcencia mérésével állapítottunk meg.

Mindezek alapján feltételezzük, hogy nem immunmodulánsként használt gyógyszerek is befolyásolhatják a nem specifikus immunitás effektor sejtjeinek aktivitását.

Támvezető: Dr. Mándi Yvette

Cserta Magdolna IV.évh. gyh.
SZOTE Mikrobiológiai Intézet
ADENOVÍRUS FERTŐZÉS HATÁSA EGEREK PERITONEÁLIS MAKROFÁG-
JAIRA

Intézetünkben korábban végzett munka során megállapítottuk, hogy a humán adenovírusok egerekben átmeneti immunszuppressziót okoznak. Kimutatták, hogy egerekben az immunszuppresszió létrehozásában a peritoneális sejteknek jelentős szerepe van. Jelen munkánkban az adenovírus hatását vizsgáltuk egerek peritoneális sejtjeinek néhány funkciójára. Eredményeink szerint a vírus oltását követően a peritoneális sejtek ADCC/ellenanyagfüggő citotoxicitás/ aktivitása fokozódik, ez a fokozott ADCC aktivitás a vírus adását követően 1 nappal már észlelhető és a 7. napon is kimutatható. Növekszik a peritoneális makrofágok fagocitáló képessége is. Vizsgáltuk a vírus szaporodóképességét a makrofágokban, infektiivírus képződést azonban nem sikerült kimutatnunk. Kísérleteket végeztünk annak megállapítására, hogy az adenovírus fertőzés befolyásolja-e az egerek rezisztenciáját egy egérpatógén baktériummal, a Salmonella typhimuriummal szemben. Azt a váratlan eredményt kaptuk, hogy a vírusfertőzést követő 5. napon az egereket Salmonella typhimuriummal oltva, azok rezisztenciája nem csökkent a kontrollokéhoz képest. Eredményeink szerint tehát az adenovírus fertőzés nem gátolja a makrofágok vizsgált funkcióit és nem jár együtt az egerek salmonella-fertőzéssel szembeni rezisztenciájának csökkenésével.

Témavezetők: Dr. Bakay Márta
Dr. Berencsi Klára

Gyulai Zsófia V.évh. oh.
SZOTE Mikrobiológiai Intézet
A QUERCETIN ÉS AZ ACYCLOVIR KOMBINÁLT HATÁSA HERPES-
VÍRUSOK SZAPORODÁSÁRA SEJTKULTÚRÁKBAN

Egy természetben előforduló flavonoid a quercetin és egy nukleozid analóg, az acycloguanozin /acyclovir, Zovirax/ kombinált antivirális hatását tanulmányoztuk herpesvírusokkal szemben. Mindkét vegyület antivirális hatású és az acyclovir human terápiában történő alkalmazása már ismert. Az antivirális anyagok kombinált alkalmazása előnyös lehet, részben az anyagok toxikus hatásának csökkentése, részben a gyógyszerrezisztens vírustörzsek megjelenésének visszaszorítása miatt.

A kombinált antivirális hatást 1. típusú herpes simplex vírussal szemben HEp-2 sejt kultúrákban tanulmányoztuk. Megállapítottuk, hogy a quercetin és az acyclovir kombinált alkalmazásakor fokozódott az antivirális hatás. Ezenkívül az Aujeszky /pseudorabies/ vírus szaporodására gyakorolt hatást is vizsgáltuk az anyagok együttes alkalmazásával, csirkeembrió fibroblaszt sejtekben. Ennek eredményeképpen megállapítottuk, hogy a quercetin és az acyclovir synergista antivirális hatást fejtett ki az Aujeszky vírussal szemben.

Eredményeink alapján feltételezhető, hogy az antivirális hatás fokozódása az anyagok kombinált adásával in vivo körülmények között is létrejön és ennek kimutatására további, kísérleti állatokban elvégezendő vizsgálatok szükségesek.

Témavezető: Dr. Mucsi Ilona

Solymosi Tamás V. évf. oh.

SZOTE Mikrobiológiai Intézet

ANTIMETABOLITOK HATÁSA AZ ADENOVÍRUSOK INTERFERON INDUKCIÓJÁRA

A celluláris gének expresszióját és a fehérjék protranslatiós modifikációját befolyásoló néhány antimetabolit hatását vizsgáltuk az adenovírusok interferon indukciójára, csirkesejtekben. Eredményeink más interferon-termelő rendszerekre vonatkozó adatokkal történő összehasonlításával a DNS vírusok indukciós mechanizmusának jobb megértését kívántuk elősegíteni.

A hiszton-desacetilase inhibitora, az arginin-butirát fokozza a humán sejtek interferon termelését. Az adenovírusra nézve semi-permissiv sejtekben pedig gátolja a vírusspecifikus folyamatokat. Az adenovírus-sal fertőzött csirke fibroblastokban és leukocytákban az arginin-butirát gátolta az interferon szintézist, de fokozta a I-/vírus/-antigén pozitív sejtek számát. A génmetilációt gátló azacitidin nem volt hatással az interferon termelésére.

A humán béta interferon termelése fokozható a sejtek consecutív cycloheximid és actinomycin D kezelésével /szuperindukció/. Ez az eljárás gátolta a csirke interferon szintézisét, szuperindukcióhoz hasonló jelenséget tapasztaltunk viszont butirát pulzus-kezelés hatására.

A posttranslatiós modifikációt befolyásoló ágensek közül a monovalens kationokra specifikus ionofor, a monensin többek között a sejtfehérjék terminális glükozilálására és az intracelluláris transportra hat. A csirkesejtekre nem toxikus koncentrációban fokozta az inducer-vírusra specifikus folyamatokat, de szelektíve gátolta az interferon indukcióját. Más interferont termelő rendszerek esetében hasonló adat nem ismeretes. A terminális glükozilálást gátló tunicamycin a monensinhez hasonló hatást fejt ki az indukcióra. A gátló hatás jelentősebb a humán sejtek esetében tapasztaltnál és mértéke függ a sejt típusától is.

Adataink is megerősítik azt a nézetet, hogy a DNS vírusok esetében az egyéb inducerektől eltérő mechanizmus idézi elő az interferon gén kifejeződését.

Témavezető: Dr. Taródi Béla

Szöke Tamás és Végh Ernő IV. évf.

SZOTE Kísérletes Sebészeti Intézet

TORZSSPECIFIKUS ÉS IDEGEN HISZTOKOMPATIBILITÁSI ANTIGÉNEK JELENLÉTE EGÉR SARCOMASEJTEKEN

Metilkolantrénnel A törzsű egérben indukált, in vivo fenntartott sarcoma elleni humorális immunválaszt és a tumor antigenitását vizsgáltuk in vitro komplementfüggő cytotoxicitási teszttel. Eredményeink a következők:

1. Tumorsejttöltésekkel hyperimmunizált szingén egerek savója cytotoxikus hatású a tumorsejtekre. A nem immunizált szingén egerek savója nem mutatott aktivitást tumorsejteken. Ebből arra következtetünk, hogy az immunizálás hatására tumorellenes antitestek jelennek meg az immunizált állat savójában.
2. Allogén egértörzsekben előállított tumorellenes hyperimmun savók reagálnak az A törzsű egerek normál sejtjeivel. Ez arra utal, hogy a tumorsejtek felszínén rajta van a H-2^a hisztokompatibilitási antigén.
3. Az 1. pontban említett szingén hyperimmun savók reagálnak B10 törzsű egér normál sejtjeivel is. Ez alapján feltételezhető, hogy a tumorsejtek tartalmaznak a B10 egértörzsre jellemző hisztokompatibilitási antigéneket is.

Témavezetők: Jánosy Tamás

Végh Pál

Dillmann József V. évf.

SZOTE Kísérletes Sebészeti Intézet

FAJSPECIFIKUS ÉS TUMORSPECIFIKUS ANTIGÉNEK JELENLÉTE
EGERSÁRCOMÁI

Kísérleti célunk a beltenyésztett CBA törzsu egérben 12-es típusu humán adenovirussal indukált, in vivo és in vitro körülmények között fenntartott sarcomával (CBA,Ad 12.S1.) szemben xenogén és szingén rendszerben kimutatható komplementdependens citotoxikus ellenanyag-válasz, illetve ezen keresztül a tumor antigenitásának vizsgálata volt. Xenogén tumorelles savót nyúlban történt immunizálással, szingén antitumor savót CBA egerek hiperimmunizálásával nyertünk. A xenogén savók citotoxikus aktivitást fejtenek ki a tumorsejtekkel, illetve CBA, A, B10 normál szöveti sejtekkel szemben. Ezen savók CBA normál sejtekkel (vesesejt-szuszenzióval) való többszöri kimerítése nagyobb mértékben csökkentette a citotoxikus effektust CBA normál targetsejteken, mint CBA,Ad 12.S1. tumorsejteken. A szingén hiperimmun savó citotoxikusnak bizonyult tumor targetsejteken, ellenben CBA, A, B10 normál sejtekkel nem reagált. Eredményeinkből következik, hogy a CBA,Ad 12.S1. tumor felszínén fajspecifikus és emellett tumorspecifikus antigének is jelen vannak.

Témavezetők: Végh Pál

Jánossey Tamás

Pataki Zoltán VI.évf. és Lengyel Csaba V.évf.

SZOTE Gyógyszertani Intézet

SZIMULÁLT ISCHAEMIA ÉS RESUPERFUSIO HATÁSA A SINUS-CSOMÓ,
AZ A-V-JUNCTIO ÉS A PURKINJE-ROSTOK INGERKÉPZÉSÉRE IZOLÁLT
SZIVPREPARÁTUMOKBAN

Korábbi megfigyeléseink szerint az un. szimulált ischaemia /hypoxia, acidosis és magas $[K^+]$ a szív munkaizomzatának olyan elektromos és mechanikai eltérését hozza létre, amelyek a myocardium "in vivo" ischaemiájára is jellemzőek. Célszerűnek látszott ezért e vizsgálatokat a szív ingerképző centrumainak működésében, szimulált ischaemia hatására létrejövő változások elemzésére is kiterjeszteni.

Ismertetendő munkánk során három különböző szívpreparátumot készítettünk, amelyek 1/ a sinus-csomót, 2/ az A-V-junctiot, és 3/ a jobb kamrai distalis Purkinje rostokat foglalták magukba. Az ingerképző centrumok spontán elektromos aktivitását folyamatosan regisztráltuk. Szimulált ischaemiát módosított Tyrode-oldat 20 perces superfusiojával idéztünk elő.

"Ischaemiás" milieu-ben mindhárom régióban csökkent az ingerképzés frekvenciája és ritmus-zavarok léptek fel. A kontroll tápoldattal végzett 40 perces resuperfusio hatására nemcsak a frekvencia, hanem az arrhythmia gyakorisága is jelentősen megnőtt. Verapamil /0,1 mg/l/ és sotalol /2 mg/l/ mind az ischaemia mind a resuperfusio arrhythmogen hatását szignifikánsan gátolta, míg lidocain /5 mg/l/ antiarrhythmias hatása különösen resuperfusio alatt - nem volt meggyőző.

Témavezetők: Prof. Dr.Papp Gyula, Hála Ottó

Gajdács Ágnes VI. évf.

SZOTE Gyógyszertani Intézet

A SZÍVFUNKCIÓ VIZSGÁLATA KÍSÉRLETES ORGANOFOSZFÁT
INTOXIKÁCIÓBAN

A szerves foszforsavészter mérgezések egy része kardiodepresszív, azaz kardiogén sokk-kal szövődött formában zajlik. A keringési elégtelenség oka - korábbi experimentális vizsgálataink szerint - a szívizom összehúzó képességének progresszív zavara. Ez utóbbi valószínűleg nem organofoszfát okozta acetilkolin túlsúly, inkább közvetlen toxikus miokardium károsodás következménye, mivel a kardiogén sokk előfordulása nem a kolinészteráz gátlás mértékével, hanem az EKG QT távolságának megnyúlásával mutat összefüggést. A frekvenciára korrigált QT / QT_c / vizsgálata ennél fogva további adatokat szolgáltat a kolinerg mediációtól független direkt toxikus peszticidhatás igazolására alkilfoszfát intoxikációban.

Dimetoáttal / BI 58 / mérgezett tengerimalacokon EKG elemzéssel tett újabb megfigyeléseink az előbbi feltételezést támogatják:

1. peszticiddal kezelt állatokban a QT_c növekszik
2. az elektrofiziológiai változás megelőzi a toxikológiai szempontból értékelhető kolinészteráz enzim depressziót
3. a QT_c növekedés peszticid dózis dependens
4. atropinnal nem ellensúlyozható
5. A kontroll állatokban atropin, acetyl- és butilrilkolin, valamint katekolamin / adrenalin, noradrenalin, isoproterenol / kezelés értékelhető QT_c eltérést nem okoz.

Témavezetők: dr. Végh Ágnes
dr. Barosi György

SARNYAI ZOLTÁN VI.évf. és VISKI SÁNDOR IV.évf.

SZOTE Kórélettani Intézet

LIMBIKUS-ELŐAGYI STRUKTURÁK SZEREPE AZ ENDOGÉN OXITOCIN
KÁBITÓSZER-TOLERANCIÁRA GYAKOROLT HATÁSÁBAN

Számos irodalmi adat utal arra, hogy a központi idegrendszer különböző területein oxitocin /OXT/-kötőhelyek és OXT-erg végződéses találhatók, melyekből depolarizáló inger hatására OXT szabadul fel. Valószínű, hogy az OXT az agyban fontos neurotranszmitter és neuromodulátor szerepet tölt be.

Korábbi évek intézeti munkája során megállapítottuk, hogy az OXT a morfin-toleranciát gátolja. Ennek folytatásaként jelen kísérleteinkben az agyi endogén OXT szerepét vizsgáltuk a kábitószer-tolerancia kifejlődésében. OXT elleni immunsérum intracerebro-ventriculáris /i.c.v./ adagolása az akut morfin-toleranciát serkentette, tehát az OXT-nal ellentétesen hatott.

Vizsgáltuk az OXT-receptor antagonistá peptid /N^a-acetyl-2-O-metiltirozin/-OXT/ morfin-toleranciára kifejtett hatását. Megállapítottuk, hogy az antagonistá a nucleus olfactorius posteriorba, a ventralis hippocampusba és a nucleus amygdala centralisba adva az akut toleranciát serkentette. Ugyanezen dózis a nucleus caudatusba, vagy a kamrarendszerbe juttatva hatástalannak bizonyult.

Kísérleteink alapján megállapíthatjuk, hogy az agyi endogén OXT fontos szerepet tölt be a szervezetnek a kábitószer-tolerancia során kialakuló szabályozó mechanizmusában. Feltételezhető, hogy az endogén OXT e hatását limbikus-előagyi strukturákban lévő specifikus OXT-receptorok közvetítik.

Témavezető: Dr. Kovács L. Gábor

KRIVÁN MÁRTA VI.évf., NYOLCZAS NOÉMI V.évf. és
SARNYAI ZOLTÁN VI.évf.

SZOTE Kórélettani Intézet

SPECIFIKUS μ -RECEPTOR ANTAGONISTA OKTAPEPTID /CTOPA/ ÉS
MORFIN KÖLCSÖNHATÁSAI IN VIVO

Az opiát-receptorok egyes altípusainak viszonylag szelektív agonistái ismeretesek. Az opiát antagonisták szelektivitása azonban messze elmarad az agonisták specificitása mellett. A szintetikus, ciklikus oktapeptid /CTOPA, H-D-Phe-Cys-Tyr-D-Trp-Orn-Thr-Pen-Thr-NH₂/ in vitro rendszerben igen specifikus μ -receptor antagonistának bizonyult.

Jelen kísérletünkben ezen peptid jellegű anyag /CTOPA/ hatását vizsgáltuk egérben. Választ kerestünk arra, hogy a CTOPA befolyásolja-e a morfin biológiai hatásait in vivo rendszerben. Kísérleteink során a CTOPA hatását a nem szelektív opiát-receptor antagonistá naloxxonnal hasonlítottuk össze. Megállapítottuk, hogy az intracerebro-ventriculáris /i.c.v./ alkalmazott CTOPA dózis-függően gátolja a morfin fájdalomcsillapító hatását. A CTOPA a fenti kísérletben egy nagyságrenddel aktívabbnak bizonyult, mint a naloxon.

Ismeretes, hogy az opiát-receptor antagonisták morfindependens állatokban elvonási jeleket idéznek elő. Morfin-tabletta implantációjával függővé tett állatokban CTOPA i.c.v. adásával a naloxon előidézte elvonási jelekhez hasonló tüneteket válthattunk ki.

Az irodalomban fellelhető in vitro adatokat alátámasztva a CTOPA két különböző in vivo rendszerben is opiát-receptor antagonistaként viselkedik. A peptid biológiai aktivitása többszöröse a nem szelektív opiát-antagonista naloxonénak. Mindezek az eredmények valószínűsítik, hogy a CTOPA nemcsak in vitro, hanem in vivo is specifikusan gátolja a μ -receptorokat.

Témavezetők: Dr. Kovács L. Gábor

Dr. Gulya Károly /Központi Kutató Laboratórium/

NYOLCZAS NOÉMI V.évf. és KRIVÁN MÁRTA VI.évf.

SZOTE Kórélettani Intézet

SZELEKTÍV DELTA-OPIÁT AGONISTA /DPDPE/ HATÁSA A FÁJDA -
LÓMÉRZETRE ÉS A TOLERANCIÁRA

A központi idegrendszerben az opioid receptorok több feltételezett típusa / μ , delta, szigma, kappa, epsilon / található. Az egyes receptor-típusok között farmakológiai és biokémiai eltérések tapasztalhatók in vitro vizsgálatokban. Valószínű, hogy az eltérő receptor-típusok más-más in vivo hatásokat közvetítenek.

A D-Pen², D-Pen⁵- enkefalin /DPDPE/ in vitro kísérletekben szelektív delta-receptor agonistának bizonyult. In vivo hatásai azonban alig ismeretesek.

Kísérleteinkben a DPDPE centrális / intracerebroventriculáris i.c.v. / hatásait vizsgáltuk egerekben. A DPDPE i.c.v. alkalmazását követően a morfinnál egy nagyságrenddel kisebb dózis is fájdalomcsillapítást eredményezett /tail-flick teszt/.

A DPDPE kezelést követően a fájdalomcsillapító hatásához tolerancia alakult ki, hasonlóan az ismert morfin toleranciához. A DPDPE és a morfin között azonban kereszttoleranciát nem tapasztaltunk.

Mindezek alátámasztják azt a feltételezést, hogy a fájdalomcsillapítás folyamataiban - a μ receptorok mellett - a delta receptor populációnak is fontos szerepe van, és a delta receptorok által közvetített fájdalomcsillapító hatásához is tolerancia alakul ki.

Témavezetők: Dr. Kovács L. Gábor

Dr. Gulya Károly / Központi Kutató Laboratórium/

Edelényi Erzsébet VI. évf. és Fekete Tamás III. évf.

SZOTE Élettani Intézete

STRESSZHATÁSOK VIZSGÁLATA PATKÁNYOK MAGATARTÁSÁRA PORSOLT TESTBEN

Ismeretes, hogy akut és krónikus stresszhatások befolyásolhatják a depressziós állapotot, ill. ennek kialakulását. Az antidepresszánsok tesztelésére leggyakrabban a Porsolt-féle módszert alkalmazzák, ami 25 °C-os vízbe tett patkányok 5 perces uszási idejéből az immobilizációs testtartásban eltöltött időt méri és használja depressziós modellként.

Kísérleteinkben különböző stresszek krónikus alkalmazása után összehasonlítottuk CFY patkányok immobilizációban töltött idejét. Tíz napon keresztül patkányokat elektromos árammal (3.4 mA, 0.2 Hz, 1 sec) 20 percig, erős hangingerrel (115 dB, 5 percig), mozgáskorlátozással 1 óráig, hideg (10 °C) és szobahőmérsékletű vízben való usztatással stresszeltük és a 11. napon mértük immobilizációs idejüket. A meleg vízben való usztatás és a fájdalmas ingerek (áramütés és hangingerlés) nagymértékű immobilizációs idő növekedést váltott ki, ezzel szemben a hideg vízben való usztatás és a mozgáskorlátozás lényegesen nem változtatta meg az immobilizációban töltött időt. Ezek az eredmények összhangban vannak korábbi eredményeinkkel, amelyek a morfinérzékenység hasonló jellegű változását mutatták krónikus stresszelés után.

Eredményeink arra utalnak, hogy különféle stresszhatások aspecifikus befolyása mellett meghatározó szerepe lehet a stressz szenzoros jellegének és tanulási mechanizmusoknak a depressziós állapot kialakulásában.

Témavezetők: Lelkes Zoltán

Benedek György

Zoltán Molnár 5th grade

Department of Physiology of SZOTE

INTERACTION OF ACUTE AND CHRONIC MORPHINE TREATMENT WITH PERIPHERAL ADMINISTRATION OF CHOLECYSTOKININ IN RATS

Recent evidence suggests that a physiological antagonism exists between cholecystokinin octapeptide (CCK) and opiate effects within the central nervous system. We investigated the effect of CCK-8 sulfate ester on the body temperature changes elicited by systemic morphine administration in rats. Small doses of CCK (5-10 ug/kg) given intraperitoneally antagonized the hypothermic effect of morphine elicited by either a small (4-8 mg/kg, sc.) dose to restrained rats or a large (32 mg/kg) dose of morphine to freely-moving animals.

Since several reports have been published about the role of endogenous CCK in the development of opiate tolerance, we investigated the effect of CCK in chronic morphine treated rats. The effect of 5 ug/kg CCK was similar to that of 1 mg/kg sc. naloxone causing precipitated withdrawal, inasmuch it caused hypothermia and hyperalgesia in morphine tolerant rats, but CCK failed to induce wet-dog-shakes and diarrhoea. In conclusion, CCK can counteract some but not all effects of chronic morphine treatment.

Our results show differences in the antagonizing action of CCK on the phenomena elicited by acute or chronic morphine administration. This suggests that the mechanisms of action of exogenous CCK is different from the classic opiate antagonists.

Tutors: Levente Kapás

Botond Penke

Erdős Attila IV. oh., Szabolcs Edit államvizsgás gyógyszerész
SZOTE Élettani Intézet

DOPAMINERG TRANZMISSZÓT SERKENTŐ SZEREK HATÁSA AZ ALVÁS-ÉBRENLETI AKTIVITÁSRA

A dopaminerg (DA) transzmisszió bizonyított vagy feltételezett zavarával társuló megbetegedések (parkinsonizmus, schizofrenia, depresszió) alvászavarral is járhatnak. Ezért érdemesnek tűnik a DA-transzmisszióra ható farmakonok alvási hatásait vizsgálni. A direkt DA-agonista apomorfínról ismert, hogy nagy dózisban (posztiszinaptikus hatás) aktiválnak, kis dózisban (autoreceptorok stimulációja miatt csökkent endogén DA-felszabadulás) szedálnak. A DA-transzmisszió indirekt uton serkenthető: 1) A szinaptikus részbe felszabadult DA visszavételének gátlásával, így hat az antidepresszánsként ismert nomifensin; 2) A preszinaptikus DA-receptorok specifikus blokkolásával, ilyen hatásúak a Göteborgi Gyógyszertani Intézetben szintetizált UH-232 és AJ-76 jelű vegyületek. Kísérleteinkben az UH-232, AJ-76 és a nomifensin alvási hatásait vetettük össze patkányban.

A DA-autoreceptorok gátlása révén ható UH-232 és AJ-76 dózisfüggő módon csökkentette az alvást és fokozta az ébrenlést. A hatás különösen a lassu hullámu alvás esetén volt kifejezett. Az EEG-ben a delta teljesítmény dózis-függő csökkenését tapasztaltuk. Fokozódott az állatok általános motoros aktivitása, de kifejezett sztereotípiát nem tapasztaltunk.

A DA-visszavételt gátló nomifensin 1 mg/kg-os dózisban a DA-autoreceptor blokkolóhoz hasonló hatást fejtett ki. Kis dózisban (0,1 mg/kg) azonban ellentétes hatást észleltünk: az ébrenlét csökkent, a lassu hullámu alvás és az EEG delta-aktivitás fokozódott. Feltehető, hogy a kis dózis esetén bekövetkező enyhe szinaptikus DA felszaporodás túlnyomóan a DA-autoreceptorokat stimulálja, és ezért a hatás a kis dózis apomorfínéhoz lesz hasonló. Megjegyezzük, hogy a nomifensint ugyan szelektív DA-agonistának tekintik, de jelentős hatást gyakorol a noradrenalin visszavételre is.

Az indirekt uton ható vegyületek tehát utánozzák a direkt DA-agonisták alvási hatásait. Figyelemre méltó a DA-autoreceptor antagonisták aktiváló hatása; ezek a vegyületek új típusu DA transzmissziót serkentő farmakonok kiindulópontját képezhetik.

Témavezető: Lelkes Zoltán, Hajós Mihály, Obál Ferenc jr.

Linka Marianna V. oh.

SZOTE Élettani Intézet és Orvosi Vegytani Intézet

CHOLECYSTOKININNEL KIVÁLTOTT ALVÁS PATKÁNYOKBAN

Patkányokban a szisztémásan adott cholecystokinin-oktapeptid-aszulfátészter (CCK) a táplálékfelvételt csökkenti. A hatást, mely a vaguson keresztül mediálódik, a CCK által keltett fiziológiás "jóllakottság"-érzésnek tulajdonítják: éheztetett patkányokban CCK-kezeléssel önmagában kiváltható az egyébként táplálkozás után megfigyelhető jellegzetes magatartássorozat (1). Kiadós táplálkozást követő elálmosság általános emberi tapasztalat. Kísérleteinkben azt vizsgáltuk, hogy CCK adásával lehet-e alvást kiváltani.

A patkány nocturnális állat: éjszaka aktív, ekkor fogyasztja el a napi táplálékfelvétel túlnyomó részét. Ezért 12-12 órás fény-sötét ciklushoz szoktatott állatokon a fiziológiás sóoldat (kontroll), illetve CCK injekcióját (5, 10 és 50 ug/kg) a sötét periódus kezdetéhez időzítettük. Előzetesen beépített elektródák és jelátalakítók segítségével az injekciót követően 24 órán keresztül regisztráltuk az alvás-ébrenléti aktivitást, a motoros aktivitást, és az agyhőmérsékletet; az első három órában analizáltuk az EEG-t, és az első órában mértük a fogyasztott táplálék mennyiségét.

Az éjszaka első órájában CCK dózisfüggő módon csökkentette a motoros aktivitást, az agyhőmérsékletet és az ébrenlést, fokozta a lassu hullámu alvásban (NREM-alvás) töltött idő mennyiségét, és fokozta az EEG-ben a delta hullámu aktivitást. A különböző reakciók CCK-érzékenységében nem találtunk különbséget: a változások 5 ug/kg után tendenciaszerűek voltak, 10 és 50 ug/kg után szignifikánsak. A kezelést követő második órában valamennyi vizsgált változó visszatért a kontrollértékre.

Amennyiben a CCK valóban "jóllakottság"-érzést okoz, a jelen eredmények szerint szerepet játszhat az ezzel kapcsolatos elálmosságban is. A kísérletek azonban felhívják a figyelmet arra, hogy a magatartási szempontból aktív dózisok kifejezett autonóm hatásokkal (hőmérséklet-csökkenés) is rendelkeznek. A jövőben szükségesnek látszik a magatartási és autonóm hatások közötti kapcsolat elemzése.

(1) Baile CA. et al.: *Physiol. Rev.* 66:172-234, 1986.

Témavezető: Kapás Levente, Obál Ferenc jr., Penke Botond

Kardos Attila
SZOTE Kórélettani Intézet
A KOLECISZTOKININ NEUROLEPTIKUM-SZERŰ VISELKEDÉSI HATÁ-
SÁNAK VIZSGÁLATA PATKÁNYON

Az eredetileg gasztrointesztinális hormonként megis-
mert kolecisztoxinin, ami a jelenleg ismert neuropeptidek
közül a legnagyobb mennyiségben fordul elő a központi ideg-
rendszerben, igen jelentős magatartási hatással is rendel-
kezik.

Kísérleteinkben a szubkután adott szulfát-csoportot
tartalmazó (CCK-8-SE) és a szulfát-csoport nélküli kole-
cisztoxinin oktapeptid (CCK-8-NS), továbbá ezek fragmen-
tumainak hatását vizsgáltuk az egy- és kétirányú aktiv
elhárító magatartás tanulására és kioltására. A CCK-8-
-SE, a CCK-8-NS valamint a COOH-terminális tetrapeptidet
tartalmazó fragmentumok - a klasszikus, exogén (haloperi-
dol) és az atipusos, endogén (dezenkefalin-gamma-endorfin,
DEGE) neuroleptikumokhoz hasonlóan - dózis-függően rontot-
ták az aktiv elhárító magatartás tanulását, és fokozták
annak kioltását. A kolecisztoxinin oktapeptidek fokozták
az exogén és endogén neuroleptikumok viselkedési hatásait.

Eredményeink felvetik a terápiában már külön-külön al-
kalmazott neuroleptikumok kombinációjának esetleg nagyobb
hatásosságát is.

Témavezető: Dr. Fekete Mátyás

Péter Francia
Department of Pathophysiology, University Medical School,
Szeged
EFFECTS OF CHOLECYSTOKININ-RELATED PEPTIDES ON SELF-STI-
MULATION BEHAVIOUR IN RATS

Evidence has accumulated that cholecystokinin (CCK)
might play important roles in the production of a va-
riety of behavioural performances. In our study the ef-
fect of graded doses of sulfated (CCK-8-SE), unsulfated
cholecystokinin octapeptides (CCK-8-NS), and their frag-
ments was studied on electrical self-stimulation beha-
viour elicited from the medial forebrain bundle (MFB) or
the ventral tegmental area (VTA).

A dose dependent attenuation of the response rate of
electrical self-stimulation behaviour elicited from ei-
ther the MFB or the VTA was observed after the subcuta-
neous administration of CCK-8-SE, CCK-8-NS and COOH-ter-
minal tetrapeptide of these neuropeptides. It seems that
in this test situation effect of CCK-related peptides is
similar to that of the neuroleptic substance, haloperidol.
Proglumide and benzotript have recently been shown to be
an antagonist of the actions of CCK. Attenuating effect
of CCK on electrical self-stimulation behaviour was par-
tially inhibited by proglumide or benzotript.

The data suggest that CCK-related peptides exhibit
neuroleptic-like activities in nonfear-motivated (reward-
type) behaviour in rats.

Tutor: Mátyás Fekete M.D.

László Halmai

Department of Pathophysiology, University Medical School,
Szeged

THE ROLE OF THE NUCLEUS ACCUMBENS SEPTI IN MEDIATING THE
BEHAVIOURAL EFFECTS OF CHOLECYSTOKININ OCTAPEPTIDES IN
RATS

Studies using microinjection technique showed that the neuroleptic-like effect of cholecystokinin octapeptides (CCK-8) is mediated through the nucleus accumbens septi (NAS). In the present experiment the action of CCK-8 was tested on the extinction of active avoidance behaviour following bilateral electrolytic lesioning of the NAS.

Subcutaneous treatment with CCK-8 dose dependently facilitated the extinction both in the sham-operated and in the caudal NAS-lesioned animals. In contrast, lesions produced in the rostral part of the NAS totally blocked the facilitatory effects of CCK-8, which are still displayed in sham-operated rats.

These data confirm that the NAS plays an important role in mediating the behavioural effects of CCK-8, e.g. the neuroleptic-like action of this neuropeptide is mediated through the rostral part of the NAS (in this structure CCK-like immunoreactivity is not contained in the dopamine fibres and terminals).

Tutor: Mátyás Fekete, M.D.

Gsonka Erika V. évf. és Nagy György V. évf.

SZOTE Kórélettani Intézet

A KOLECISZTOKININ HATÁSA PATKÁNYOK VÉDEKEZŐ ELTEMETÉSÉRE

Az ún. "defensive burying" (védekező eltemetés), a rágcsálókra jellemző viselkedés, felhasználásával a kolecisztokinin oktapeptideket (CCK-8; szulfát-csoportot tartalmazó: CCK-1-8-SE; szulfát-csoport nélküli: CCK-1-8-NS), valamint ezek fragmentumait (CCK-2-4-SE, CCK-1-4-NS, CCK-5-8, CCK-6-8) teszteltük, befolyásolják-e a patkányok fenti magatartását.

Magas "defensive burying" mérőszámú állatokon a szubkutanán adott CCK-1-8-SE, a CCK-1-8-NS és a CCK-5-8 dózis-függően csökkentette a klórdiazepoxid anxiolitikus hatását. Alacsony mérőszámú állatokon, anxiolitikus kezelés nélkül, a CCK-1-8-SE, a CCK-1-8-NS és a CCK-5-8 növelte az eltemetett üveggolyók számát. Ezzel szemben a CCK-6-8 és az NH₂-terminális fragmentumok mindkét állatcsoporton hatástalannak bizonyultak. Az area ventralis tegmentalis-ba, a nucleus accumbens septi-be mikroinjekcióval bejuttatott CCK-8-ek nem befolyásolták a patkányok védekező eltemetését. Ezzel szemben, magas mérőszámú állatokon a nucleus amygdalae centralis-ba adott peptid dózis-függően csökkentette a klórdiazepoxid anxiolitikus hatását.

Eredményeinkből úgy látszik, hogy a CCK-8-ek anxiogén tulajdonságával is számolnunk kell, továbbá a nucleus amygdalae centralis jelentős szerepet játszhat ezen hatás közvetítésében.

Témavezető: Dr. Fekete Mátyás

Sarungi Martin V. évf.
SZOTE Kórélettani Intézet
KÜLÖNBÖZŐ NEUROPEPTIDEK VISELKEDÉSI HATÁSAINAK ELEMZÉSE
PATKÁNYOK TÁPLÁLÉK-KERESŐ MAGATARTÁSÁBAN

Kísérleteinkben különböző viselkedési paraméterek (tanulás, memória és figyelem) mérésére alkalmas módszerrel, az ún. "hole-board" berendezésben, vizsgáltuk a szubkután adott dezglícínamid-arginin-vazopresszin (DGA VP), a kortikotropin 4-10-es fragmentum (ACTH-4-10), valamint a kolecisztokinin oktapeptidek (CCK-8) hatásait patkányok táplálék-kereső magatartására.

A fenti peptideket az állatok táplálékfelvételét nem befolyásoló adagban teszteltük. A DGA VP dózis-függően fokozta a tanulást, az ún. "referencia", továbbá az ún. "working" memóriát. Az ACTH-4-10 dózis-függően javította az állatok tanulási teljesítményét és a figyelmet. A CCK-8-ek dózis függően rontották a táplálék-kereső magatartás tanulását.

Eredményeink azt mutatják, hogy ebben a nem félelem-motiváción alapuló magatartási tesztben a neuropeptidek viselkedési jellemzőket befolyásoló hatásai érzékenyen mérhetők.

Témavezető: Dr. Fekete Mátyás

Nyerges Levente I. évf. és Torday László I. évf.
SZOTE Orvosi Vegytani Intézet

A FIBRONECTIN AKTIV FRAGMENTÉNEK SZINTÉZISE ÉS VIZSGÁLATA

A fibronectin a sejtközi állomány nagy molekulájú glikoproteidje, amely a sejteknek az extracelluláris matrixhoz való kötődéséért felelős. Meglepő, hogy a legújabb vizsgálatok alapján az egész molekula mintegy 2500 aminosavja közül mindössze egy Arg-Glu-Asp szekvencia felelős a sejt felszíni receptorokkal való kölcsönhatásért.

Célul tűztük ki az aktív tripeptid: H-Arg-Gly-Asp-OH szintézisét és vizsgálatát. Mivel a karboxi terminális aminosav Asp, ezért a szilárd fázisú szintézist választottuk. Az Asp β -karboxilját benzilészter, az Arg guanidino funkcióját pedig tozil-csoporttal védtük. A tripeptidet szokásos módon Merrifield gyantán állítottuk elő. A szintézis befejeztével a védőcsoportokat-beleértve a polimer-benzilésztert is - cseppfolyós hidrogénfluoriddal hasítottuk le.

A nyers termék tisztaságát vékonyréteg lapon /TLC/ és intenzív /nagy nyomású/ folyadékkromatográfiával /HPLC/ ellenőriztük, majd a tripeptidet preparatív HPLC oszlopon tisztítottuk. A végtermék tisztaságát TLC-vel, HPLC-vel és aminosav-analizissal bizonyítottuk. Folyamatban van a tripeptid biológiai vizsgálata, glia sejtenyészetben.

Témavezető: Dr. Penke Botond

Nemes Nagy Zsuzsanna VI.évf. oh.

SZOTE Mikrobiológiai Intézet

INTERLEUKIN 2 INDUKCIÓ HUMÁN LIMFOCITÁKBAN STAPHYLOCOCCUS TÖRZSEKKEL

Interleukin 2 /IL-2/ preparátumokból könnyen eltávolítható indukerek keresése során megvizsgáltuk a hővel előlt S. aureus IL-2 termelést indukáló képességét. Megállapítottuk, hogy az S. aureus-szal human lymphocytá tenyészetekben indukálható IL-2 termelés mértéke és kinetikája hasonló a Concanavalin A-val vagy staphylococcus enterotoxin A-val indukált termeléséhez. A különböző indukerekkel előállított IL-2 preparátumok fizikokémiai tulajdonságait azonosnak találtuk. Vizsgálatainkban összehasonlítottuk több, különböző enterotoxint termelő, illetve enterotoxint nem termelő S. aureus törzs, továbbá S. epidermidis és S. saprophyticus törzs IL-2 termelést indukáló képességét. Eredményeink szerint az IL-2 termelést indukáló képesség csak részleges összefüggést mutat a törzsek enterotoxin termelésével. Nincs továbbá kapcsolat a törzsek koaguláz enzim termelésével, s a ga pigment képzésével és protein A tartalmával. A donorok savója nem agglutinálta a vizsgált staphylococcus törzseket. Az IL-2 termelést stimuláló képesség szempontjából lényegesnek látszik az adott törzs S. aureus, S. epidermidis, illetve S. saprophyticus speciesbe való tartozása. Ennek alapján az IL-2 termelést indukáló képesség felhasználható lehet a staphylococcus törzsek jellemzéséhez.

Témavezető: Dr. Rosztóczy István

Bürocsk Vince és Mester Lajos

SZOTE KÓRÉLETTANI INTÉZET

ÖSZTRADIOLLAL KIVÁLTOTT RETIKULOENDOTHELIALIS STIMULÁCIÓ BLOKKOLÁSA $GdCl_3$ -AL CFLP EGEREKKBEN

A ritkaföldfémek számos fiziológiai funkciója nem ismert, de farmakológiai, kiterjedt ipari alkalmazásuk miatt, toxikológiai jelentőségük van. Biológiai hatásuk közül a véralvadásra, a májra, valamint kalcifikáló tulajdonságuk a legismertebb. A La, lantanidák Ca antagonistá hatását nagy figyelemmel kísérik.

Az anorganikus ritkaföldfém vegyületek jelentős RES blokkoló hatással rendelkeznek. Intravénás injekciójuk után 24 órán belül mind egerben, mind patkányban retikuloendoteliális bloká fejlődik ki, amely dózistól függően több napig fennáll.

A RES granulopexiás csökkentése régi törekvés, amelyre eltérő fiziko-kémiai tulajdonságú anyagokat alkalmaznak. Jelen munkánkban a $GdCl_3$ hatását vizsgáltuk. A $GdCl_3$ -os kezeléssel a hormonális úton ösztadiol i.p. beadásával előidézett RES stimulációt szüntettük meg.

A $GdCl_3$ elsősorban a Kupffer sejtek fagocitáló működését csökkenti - szövettani vizsgálatokkal igazolta Husztik és mts 1977, 1978; Szilágyi és mts 1978.

Kísérleteinkben a retikuloendoteliális szervfrakció értékeit kvantitatíve izotóp test-anyaggal határoztuk meg. Ehhez ^{51}Cr -el jelölt idegen vörösvérsejteket használtunk. Megállapítottuk, hogy a $GdCl_3$ a Kupffer sejt aktivitást csökkenti, ugyanakkor az idegen vörösvérsejtek felvétele nő a lépben és a tüdőben. Ezzel egyidőben a humorális immunválasz változását és a fibrinogén szint alakulását mértük.

Témavezető: Dr. Lázár György
egyetemi tanár

Kincses László V. évf.

SZOTE Női Klinika

HUMAN MYOMETRIUM ÖSZTROGÉN RECEPTORAINAK VIZSGÁLATA $^3\text{H}17\beta$ -ÖSZTRADIOL ÉS ^3H -MOXESTROL ALKALMAZÁSÁVAL

A klinikai gyakorlatban a nőgyógyászati tumorok citoszol frakciójában a szteroid receptorok vizsgálata az elmúlt 10 évben rutin eljárássá vált. Az utóbbi 2 évben a mikroszómális frakcióban is jellemezték a $17-\beta$ ösztadiol receptorokat, elsősorban állati szövetekben.

Vizsgálataink célja a humán nyometriumban a mikroszómális 17β -ösztadiol receptorok meghatározása volt. Tanulmányoztuk, hogy diagnosztikai szempontból milyen információt ad a hagyományos citoszol receptoranalízissel összehasonlítva a mikroszómális receptorok meghatározása.

A szaturációs analíziseket műtéti anyagból származó myometrium mintákon végeztük. Ligandként ^3H - 17β -ösztadiolt és egy újonnan kifejlesztett ösztrogén analógot, a ^3H -moxestrolt használtuk. Hét esetben határoztuk meg a myometrium szövetminták citoszol és mikroszómális frakciójának receptor koncentrációját (B max.), és affinitását (K_D) mindkét ligand alkalmazásával.

Eredményeink alapján diagnosztikai és terápiás szempontból a mikroszómális frakció 17β -ösztadiol receptorainak meghatározása nem jelent több információt mint a citoszol frakció analízise. További megfigyelés, hogy az általunk vizsgált anyagon a moxestrol ligandként való alkalmazása nem előnyösebb mint a 17β -ösztadiol.

Témavezető: Dr. Falkay György

Jóváírt Ferenc V. évf.

SZOTE Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika

INTRAUTERIN FOGAMZÁSGÁTLÁS MELLETTI TERHESSÉGEK

Az intrauterin fogamzásgátlás jobb megismerése érdekében szükséges a fogamzásgátlás ellenére fogant, nem kívánt terhességek sorsának feltérképezése is. A SZOTE Szülészeti és Nőgyógyászati Klinikáján 1972 óta az Egészségügyi Világszervezettel kooperációban végzett összehasonlító vizsgálatok során 1188 asszonynak helyeztek fel különböző típusú intrauterin eszközt /IUE/. Közülük 25 lett terhes a fogamzásgátlás ellenére. Az elvégzett retrospektív eset-kontroll felmérés adatai alapján megállapítható, hogy a terhesség lefolyására, a terhességmegszakításra, illetve a szülésre, valamint a magzatra a jelenlévő IUE semmiféle káros hatást nem gyakorolt.

Nem sikerült olyan rizikófaktorot kimutatni, amely jelentősen befolyásolná a teherbeesés valószínűségét IUE viselése mellett. Ha az IUE felhelyezése és a megelőző terhesség befejeződése között kevesebb mint 6 hónap telt el, a nem kívánt terhesség létrejöttének relatív kockázata 1,8 volt. Mivel a bioaktív IUE-k melletti terhességi arány igen kicsi, ennek a csekély mértékben emelkedett kockázatnak a közegészségügyi jelentősége kicsi.

Témavezető: Dr. Annus János

Petrovics Hajnalka II. évf.
SZOTE Radiológiai Klinika

GÉGERÁKOK SUGÁRKEZELÉSI MÓDSZEREINEK DÓZISEL- OSZLÁS-VIZSGÁLATA A TÍPUSOS KÖRÜLMÉNYEK KÖZÖTT

A glottikus gégerákok perkután sugárkezelésére két módszer terjedt el: az opponáló állómezős és a mozgómezős technika. Az Országos Számítógépes Besugárzástervező Hálózat van de Geijn dózisszámoló programjával antropomorfa Alderson Rando fantom megfelelő metszetén vizsgáltam ezt a két módszert. A következő helyzeteket szimuláltam: szabályos beállítással; a beteg fejének elfordulása 10 és 20 fokkal; a fősugár belépési pontjának eltolódása 1 és 2 cm-rel. Megállapítható, hogy a mozgómezős besugárzás dóziseloszlása betegelhelyezési és mezőbeállítási hiba esetén is megfelelőbb marad, mint az állómezős technikáé. Az ingabesugárzás ismert előnye (bőrkiémlő hatás, célterület homogén ellátása, gerincvelő kielégítő dózisterhelése) túl ez az adat is amellest szól, hogy a módszer biztonsággal alkalmazható kis kiterjedésű glottikus gégerákok kezelésére.

Témavezető: Dr. Pikó Béla

Cserni Gábor III. oh.
SZOTE Élettani Intézet

A HŐSZABÁLYOZÁS ALVÁSSAL KAPCSOLATOS VÁLTOZÁSAI PATKÁNYBAN

Régóta ismeretes, hogy a napszakokkal párhuzamosan a testhőmérséklet jellegzetes változásokat mutat. Kísérletünkben vizsgáltuk:

- az ugyancsak napszaki ritmussal rendelkező alvás-ébrenléti aktivitás hatását a testhőmérsékletre,
- a regulációs jelenségeket az alvás-ébrenléti aktivitással kapcsolatos hőmérsékletváltozásokban.

Beültetett érzékelők segítségével patkányokon regisztráltuk az EEG-t, motoros aktivitást, az agyhőmérsékletet (T_a), testhőmérsékletet (T_t ; intraperitoneális hőmérséklet), és a farokhőmérsékletet (T_f). A három hőmérséklet változásának egymáshoz való viszonya felvilágosítást ad az állatok hőleadási és hőkonzerválási folyamatairól. Patkányban a T_f különösen érzékeny indikátora a fent említett folyamatoknak mivel a farok a legnagyobb hőcserélő felület a test és a környezet között. Korábban 22 °C-on végzett vizsgálatainkat kiegészítettük enyhén meleg, 29 °C-on végzett kísérletekkel.

A T_a , T_t és T_f egyaránt napszaki ritmust mutatott. Az értékek nappal (nyugalmi periódus) alacsonyabbak voltak mint éjszaka (aktív periódus). Elalváskor 29 °C-on és 22 °C-on egyaránt csökkent a T_a és T_t , míg a T_f nőtt. REM alvásban némi különbséget észleltünk a két környezeti hőmérsékleten kapott eredmények között. 22 °C-on T_a emelkedését nem követte következetes T_f változás, míg 29 °C-on perifériás vazokonstrikcióna utaló T_f csökkenést tapasztalunk.

Eredményeink bizonyítják, hogy a hőszabályozási mechanizmusok elalváskor és ébredéskor aktiválódnak, míg a REM alatti hőmérsékletváltozások nem regulációs jellegűek. Kísérleteink megerősítik azt a korábbi feltételezést, mely szerint az elalvást aktív hőleadás kíséri; a testhőmérséklet az ébrenlétinél alacsonyabb értékre áll át: minőségileg a lassú hullámú alvás termoregulációs szempontból a hibernációval analóg folyamatnak tekinthető. REM-alvás alatt a hőszabályozás működése csökken, kikapcsol vagy valamilyen módon gátolt.

Témavezetők: Alföldi Péter
Obál Ferenc jr.

Bagi Rihárd IV évf. oh. és Horváth Zsolt IV évf. oh.
SZOTE Kísérletes Sebészeti Intézet
SHOCKOS ÁLLAPOTBAN KELETKEZETT SZÍVRE HATÓ PLAZMAFAKTOROK
ÖSSZEHASONLÍTÓ VIZSGÁLATA

Az Intézetünkben folyó korábbi vizsgálatok során meg-
erősítették a Lefer és munkatársai által leírt myokardiá-
lis deprimáló faktor /MDF/ létezését a plazmában kutyák
irreverzibilis haemorrhagiás shockjában. Az MDF mellett
azonban találtak az irodalomban eddig nem említett olyan
faktort is, amely a macskaszív elektromosan ingerelt jobb-
kamrai papilláris izmának kontrakcióit in vitro kísérle-
tekben fokozta. Jelen vizsgálatainkban megállapítottuk,
hogy az endotoxin shockban lévő kutyákban, valamint a
szepszisben szenvedő betegekben is jellegzetes elváltozá-
sok jönnek létre a plazma gálszűrőssel izolálható frak-
cióiban. Megállapítottuk továbbá, hogy a kutyák endotoxin
shockjában, valamint a szepszisben szenvedő betegekben a
plazma ugyanúgy tartalmazza a macskaszív papilláris izom
kontrakcióját deprimáló és stimuláló komponenseket, mint
azt a kutyák irreverzibilis haemorrhagiás shockjában ko-
rábban megfigyeltük.

Témavezető: Dr. Szabó Imre

Ábrahám Csongor V. évf.
SZOTE Gyógyszertani Intézet
KÍSÉRLETES ISCHEMIÁS AGYOEDEMAMODELL MELLÉKVESEIRTOTT
SPRAGUE-DAWLEY CFY PATKÁNYOKBAN

Korábbi vizsgálatok kimutatták, hogy a kétoldali A.
carotis communis permanens leköttése Sprague-Dawley CFY
nőstény patkányokban kifejezett agyödémát okoz, mely az
állatok jelentős részének elhullásához vezet. Glucocorti-
coid előkezelés a túlélést jelentős mértékben fokozta.
Mivel a mortalitás 45-75% között mozgott, jelen kísérle-
teink célja az volt, hogy megvizsgáljuk a kétoldali mel-
lékvese eltávolításának hatását az állatok elhullására és
az agyödéma kifejlődésére. Kísérleteink azt mutatták,
hogy egy héttel az adrenalectomia után a kétoldali caro-
tis leköttés szignifikánsan fokozta a patkányok mortalitá-
sát /80-95%/. Az agyischemiás károsodás és a következmé-
nyes cerebrális oedema mértékét a következő paraméterek
meghatározásával követtük. Az agyszövet víztartalma és
Na⁺ tartalma jelentős mértékben megnőtt, a K⁺ szint vi-
szont csökkent. A késői fázisban jelentős mértékű Evans-
kék kiáramlást tapasztaltunk, mely a vascularis permeabi-
litas fokozódására utalt. Az agyszövet Ca²⁺ tartalmának
növekedésével párhuzamosan epileptiform görcsök jelentkez-
tek. Ezután a patkányok comába kerültek, s elpusztultak.
Az agyszövet energetikai állapota /ATP, CP tartalom/ ki-
fejezetten romlott és lactacidosis fejlődött ki. Egyetlen
subcutan adott dexamethason adag /2 mg/kg 5 órával a ca-
rotis leköttés előtt/ 30%-ra csökkentette az állatok mor-
talitását. Az eredmények azt mutatják, hogy a klinikai
esetekhez hasonlóan az agyödéma glucocorticoid dependens
folyamat.

Témavezetők: Dr. Tótsaki Árpád és Dr. Koltai Mátyás

MÄTTIG, W.-U.

Carl-Ludwig-Institute of Physiology Karl-Marx-University
Leipzig GDR

MAKING OF POTASSIUM-SENSITIVE MICROPIPETTES

A method to make doublebarrelled potassium-sensitive micropipettes is shown. We use our potassium-sensitive micropipettes to measure light induced changes of potassium in extracellular space in the isolated rabbit retina. This work shows the necessary steps to make the pipettes. These steps are explained in detail which are modified compared with international well known methods. These are silanization of glass and filling of the pipettes. During the silanisation the tip of the doublebarreled micropipette was centered in a heating coil over which a stream of hot air was blown produced by an electric fan. The potential-sensing barrel was protected from silanisation by sealing its butt end with a modelling clay and by its place just in front of the fan. The ion-sensitive barrel was filled by injecting 100 mM KCl. The KCl is pressed into the tip. Then we put the tip in a drop of an ion exchanger; in case of underpressure the ion exchanger flows into the tip.

Compared with international well-known methods we need less time and only simple devices.

Theme-guide: Prof. Dr. sc. med. R. Hanitzsch

HAYR BARKISSIAN

Higher Institute of Medicine, Department of Microbiology and
Virology, 9002 Varna, Bulgaria

DETERMINING THE ROTAVIRUS SUBGROUP WITH MONOCLONAL ANTIBODIES BY E L I S A

Summary: For the first time in Bulgaria for the fast and accurate identification of Rotavirus in faecal specimens of patients with acute gastroenteritis we used a kit from WHO with monoclonal antibodies for ELISA. The method is used in the double sandwich Variant and the test lasts 24 h. 112 specimens were investigated and of these 21 % were positive for Rotavirus subgroup I, 63 % - for subgroup II and 16 % could not be grouped.

On the map of Varna district we show the distribution of the Rotavirus subgroups.

Comparative studies of the investigation of faecal specimens for detecting of Rotavirus by ELISA and by Staphylococcal coagglutination correlate well.

INSTRUCTOR: Dr. Velina Yonkova, MD, PHD.

ANDRZEJ CIECHANOWICZ and MAŁGORZATA ŻYLINSKA

Department of Histology and Embryology, Pomeranian
Medical Academy, Szczecin, Poland.

IMMUNOCHISTOCHEMICAL ESTIMATION OF MOUSE LYMPHATIC LEUKEMIA CELLS

Mouse lymphoblastic leukemia LI210/V was transplanted in ascites form to DBA/2 mice. It was sent in 1965 to the Institute of Oncology in Gliwice /Poland/. Since then it was maintained by weekly transplantation in female DBA/2 mice. A character of these leukemia cells is unknown. In our experiments we tried to characterize them immunohistochemically. The results show that lymphatic cells express the T-cell antigen Thy - I. They lacked B-cell antigens and surface immunoglobulin. LI210/5 lymphatic leukemia cells form a homogeneous population contaminated no more than 3 per cent by other cells of the peritoneal cavity. Moreover acid nonspecific esterase /NSE/ is expressed by leukemia cells. This enzyme may serve as a criterion to differentiate peripheral, resting mature T lymphocytes. The finding of NSE positivity and the possession of Thy - I antigen tempt us to postulate that mouse lymphatic leukemia cells originate from T-cells.

Supervisor : prof. dr hab. Jerzy Kawiak

BOJKA HUČKOVÁ, GABRIELA KOVÁČSOVÁ, HEDVIGA CSIBOVÁ

Pharmazeutische Fakultät der Komenský Universität,
Bratislava, Tschechoslowakei

NEUE POTENZIELLE BETA-ADRENOLYTIKA DES TYPES ARYLOXYAM- LIPROFANOL

Der Schwerpunkt dieser experimentellen Arbeit liegt in der Synthese von neuen Derivaten der 4-/3-Alkylamino-2-Hydroxypropoxy-/3-Alkoxyethylacetophenone durch die bewährte 5-Stufensynthese. Es wurde auch eine neue Methode der Bereitung ausgearbeitet und ausgenutzt, die sich von der vorhergehenden Methode durch höhere Reinheit der gewonnenen Basen und höhere Erträge unterscheidet. Die Endprodukte wurden in Form von 6 Basen und 10 Salzen mit Fumarsäure isoliert. Die Stoffe wurden durch Schmelzpunkt und Elementaranalyse identifiziert und die Struktur durch IR, UV, ¹H-NMR und Gewichts-spektren bestätigt. Die physikalisch-chemische Charakteristik der Stoffe wurde durch die Bestimmung der Verteilungskoeffizienten und Oberflächenspannung ergänzt. Im Rahmen der pharmakologischen Bewertung wurde festgestellt, dass die bereiteten Stoffe eine statistisch bedeutende Antiisoprenalin-, chronotrope, dromotrope und inotrope Wirkung ausweisen, dabei sind sie auch antiarytmisch wirksam. Die akute Toxizität der bereiteten Stoffe bewegt sich in den Grenzen klinisch verwendeter Beta-Adrenolytika.

Die Betreuer: RNDr. R. Čížmáriková, CSc.,

RNDr. O. Greksáková, CSc.,

Janina Mrowiec

BEHAVIORAL EFFECTS OF TWO DIPEPTIDES L-PHENYL ALANYL-L-ARGININE /PHE-L-ARG/ AND L-PHENYL ALANYL-D-ARGININE /PHE-D-ARG/ AFTER TRACEREBROVENTRICULAR AND INTRATHECAL INJECTIONS IN MICE

Department of Pharmacology, Silesian Medical Academy K. Marksa Street 38, 41-808 Zabrze 8, POLAND

In our previous studies we have found the different behavioral effects of two diastereoisomers of the dipeptide phenylalanyl arginine injected into the rat's striatum and substantia nigra [1]. The aim of the present paper was to study behavioral effects of these two peptides in mice after intracerebroventricular and intrathecal injections.

The experiments were carried out on mice. The two diastereoisomers: Phe-L-Arg or Phe-D-Arg dissolved in a physiological saline were injected into the lateral brain ventricle, or into the spinal cord and locomotor activity in the photocell activ cages and the analgesic activity in a hot-plate were measured.

It was shown that these both peptides injected into the lateral brain ventricle has induced the increase of locomotor activity, and a convulsive effect after their higher doses, while after the intrathecal injections they have induced a significant analgesic effect.

Our results suggest, that these both peptides may act on two different opioid receptors in the brain and spinal level of mic.

1. A.Plech, Th.B.A.Mulder, I.Z. Siemion, Z.S. Herman: Pol.J. Pharmacol.Pharm. 1985, 37, 609-614.

ANDER, H.
Department of Pharmacology and Toxicology, Martin-Luther-University, Halle, GDR

SIGNIFICANCE OF THE PROSTANOID SYSTEM FOR THE CARDIOTONIC EFFECT OF ISOPRENALINE

Recent experiments indicate a mutual influence of sympathomimetic drugs and prostanoids. For these reasons the increase of cardiac contraction by isoprenaline was investigated after an addition of prostanoids or an inhibition of the cyclooxygenase activity by indometacin. The experiments were performed in isolated auricle preparations of guinea pigs. Isometric contractions were recorded by strain gauge transducers and the product of frequency and contraction amplitude was used as an index of the heart performance. The results showed, that the stable prostacyclin analogous substance iloprost and also U 46619, a thromboxane A₂ agonist, induced a marked rise of the isoprenaline effect. On the other side indometacin also induced an increase of the cardiostimulating action of isoprenaline. The results could be caused by changes in the transmembrane calcium fluxes and should be considered in the therapeutic use of these substances.

Theme-guide: Doz.Dr.sc.med. P. Mentz

SCHWAB, M.
Department of Pharmacology and Toxicology, Martin-Luther-
University, Halle, GDR

PROTECTIVE EFFECTS OF ILOPROST AND INDOMETACIN IN THE CCl_4 -
INDUCED CARDIOTOXICITY OF ISOLATED PERFUSED GUINEA PIG
HEARTS

Recent investigations indicate cardioprotective effects of prostanoids. For further elucidation of this problem the experiments dealt on the influence of the prostacyclin analogous substance iloprost and the cyclooxygenase inhibitor indometacin on the cardiotoxic effects of CCl_4 . The experiments were performed in isolated perfused Langendorff hearts of guinea pigs. Contraction force and heart rate were recorded by strain gauge transducers and the coronary flow by electrical drop counting. Application of CCl_4 induced a dose-dependent reduction of the contractility of the heart preparations, but iloprost and indometacin suppress this toxic effect. Because of the different influence on the cyclooxygenase by both substances the findings seem to show not a specific prostanoid effect, but are probably caused by a general stabilization of the cell membrane.

Theme-guide: Doz.Dr.sc.med. P. Mentz

Mariusz Kryj, Janusz Kapusteck, Wojciech Kozik

INFLUENCE OF VERAPAMIL ON CENTRAL AND PERIPHERAL EFFECTS OF
PROSTACYCLIN ON CIRCULATORY SYSTEM IN RATS

Department of Pharmacology, Silesian Academy of Medicine,
K.Marksa 38, 41-808 Zabrze, Poland

Prostacyclin / PGI_2 / administered into the lateral brain ventricle /icv/ and intravenously /iv/ in a dose of $2.7 \times 10^{-8} \text{M}$ produces a decreased blood pressure and tachycardia. Pretreatment with Verapamil 10 mg/kg ip diminishes hypotensive effect of PGI_2 icv as well as blocks the influence of PGI_2 icv and iv upon the heart rate. PGI_2 administered into an isolated rat heart in a dose of 2.7×10^{-10} - $2.7 \times 10^{-8} \text{M}$ initially causes shortterm increase of the contraction force and bradycardia, and afterwards a decreased contraction force and the heart rate is returned to the starting values. Verapamil in a concentration of 1 $\mu\text{M/l}$ blocks positive and negative inotropic effect and a negative chronotropic effect of PGI_2 .

The results indicate that calcium ions participate in the mechanism of the central and peripheral effect of PGI_2 upon rats circulatory system.

Curator: Prof.Dr. Ryszard Brus

MARTIN PETŘEK, JANA PETRŮJOVÁ

Medical Faculty of Palacký University, Olomouc, ČSSR

HLA-DR EXPRESSION ON MAMMARY GLAND EPITHELIUM: changes during differentiation and malignant transformation.

HLA-DR antigens are membrane-bound glycoproteins on B lymphocytes, macrophages and other cells of immune system coded by the genes of MHC subregion. The HLA-DR expression on epithelium of mammary gland during differentiation, as well as the HLA-DR expression in 34 benign and 51 malignant breast tumors, was studied with immunohistochemical methods.

Neither normal nor proliferating mammary gland epithelium expressed HLA-DR antigens. Partial HLA-DR positivity was found in lactating mammary gland (hormonal stimulation). In breast tumours the HLA-DR expression was rather heterogeneous; the percentage of HLA-DR positive cells of tumour origin achieved maximum 20% (benign lesions) and even 90% (carcinomas).

We conclude that HLA-DR antigens are during malignant transformation expressed on cells of non-immune origin. Possible involvement of HLA-DR antigens in immune response against tumours is discussed.

Theme-guides: Jiří BARTEK, M.D., Ph.D.

Research Institute of Clinical and Experimental Oncology, Brno, ČSSR.

Karel LENHART, RNDr., DrSc.

Dept. of Biology, Medical Faculty of Palacký University, Olomouc, ČSSR.

ROHRWACHER, FRANK

Department of Experimental Ophthalmology, Eye Clinic of the Karl-Marx-University Leipzig, GDR

EXPERIMENTS ON A CORNEA-MODEL FOR THE RESEARCH OF NEOVASCULARIZATION

A method of how to breed neovascularizations on the rabbit-cornea is shown, tested in experiments and submitted to chemical influences.

The model: After the removal of superficial layers of the cornea SYS-pur-derm-pellet (5 mm in diameter) is sewn up at different distances from the limbus. Because of this mechanical stimulating effect new vessels grow in the cornea. The distance between the limbus and the top of the progressed vessel formation is measured every day and documented on photographs. Moreover the possibilities of an influence of chemical substances, injected in the pellet, are shown.

There are connections between the beginning of neovascularizations and the distance from the limbus to the implantat respectively the pH value in this area.

Theme-guide: Doz. Dr. sc. med. W.-D. Ulrich

I. ŠITÁNYIOVÁ, K. SCHWARTZOVÁ

Faculty of Pharmacy, Comenius University, Bratislava, Czechoslovakia.

BETAADRENOLYTICS WITHDRAWAL SYNDROME AND ITS MECHANISM.

The betaadrenolytics withdrawal syndrome is a generally accepted clinical reaction which occurs after sudden cessation of betaadrenolytics application, mostly during the treatment of coronary heart disease and hypertension. The mechanism of this phenomenon is not fully understood, however a beta receptor regulation is believed to be the most important factor involved. In the presented paper the selectivity of increased sensitivity of the heart after betablocker therapy withdrawal is analysed by different cardioactive drugs. The results suggest that in the mechanism of betablockers withdrawal syndrome not only the increased number of beta receptors and/or increase of their sensitivity to catecholamines are involved but some other factors participate in as well. Some findings show the possibility of participation of changed intracellular kinetics of calcium in the betablocker rebound phenomenon.

The theme-guides : Dr. I. Tumová, Doc.MUDr. P. Švec, CSc.

ВОЛДИНА В.В., БЕНЮК В.А.

Киевский медицинский институт им.акад.А.А.Богомольца, СССР.

КАРДИОТЕГРАФИЧЕСКИЙ КОНТРОЛЬ НЕВЫНАШИВАНИЯ БЕРЕМЕННОСТИ ПРИ РЕФЛЕКСОТЕРАПИИ

Изучали влияние рефлексотерапии (РТ) на сократительную деятельность, кровоток матки и состояние плода при невынашивании беременности у 30 беременных. 23 беременных были с угрозой прерывания беременности до 28 недель, 7 - угроза преждевременных родов. При отсутствии эффекта от применения общеизвестных медикаментов в течение 2-3 дней дополнительно назначали РТ, а введение препаратов снижали наполовину. Проводили 8-10 сеансов РТ с использованием точек акупрессуры MC₇, BP₆, TR₆, TR₅, MC₆. Под влиянием РТ на кардиотокограмме через 5 мин. наблюдали снижение тонуса матки с 10 МПа до 3 МПа, а к концу сеанса у 80% беременных - до 3-4 МПа. При нормализации тонуса матки появляются акцелерации - 3-4 за 10 мин. с частотой сердечных сокращений 143-150 уд/мин, говорящие об улучшении перфузии фетоплацентарного комплекса. На респираторной кривой после лечения отмечается повышение амплитуды пульсовой волны, появляется дикростический зубец на катароте, что свидетельствует об улучшении перфузии матки. Полученные положительные результаты дают основание применять иглорефлексотерапию в комплексном лечении угрозы прерывания беременности.

Научный руководитель:

Зав.кафедрой акушерства и гинекологии №1 Киевского медицинского института, доктор медицинских наук, профессор Г.И.Степанковская.

JOANNA JUTKIEWICZ and MAŁGORZATA KISIEL

Department of Pediatrics, Pomeranian Medical Academy,
Szczecin, Poland.

THE ESTIMATION OF THE PHYSICAL DEVELOPMENT OF CHILDREN WITH THE URINARY TRACT INFECTIONS

The estimation of physical development of children with urinary tract infections has been carried out. 72 children aged from 4 to 10 were examined 11 anthropometrical measurements were taken using Martin Saller's method. The method of the estimation of children's physical development consisted in comparing the results obtained of each child with the general standards for Polish children. In addition, the effect of the infection time factor and of the coexistence of congenital urinary tract anomaly on child's physical development were analyzed. We have come to the conclusion that the results of anthropometrical measurements of the subject were contained within the limits of wide-scope medical standard. A certain tendency was noticed toward a more frequent occurrence of abnormal height /both its deficiency - 15 % and surplus - 13 %/ compared with healthy children. Infection duration as well as coexistence of urinary tract anomaly had no statistically significant effects on the physical development of the examined children.

Supervisor: dr Krystyna Domowska - Polaczek

SŁAWOMIR MACIEJ BAGŁAJ, KRZYSZTOF WYTRYCHOWSKI

OMPHALOCELE AND GASTROSCHISIS - CLINICAL ANALYSIS OF THE CASES TREATED IN THE PEDIATRIC SURGERY CLINIC OF MEDICAL ACADEMY OF WROCLAW

On the base of medical documentation of 37 infants with omphalocele and gastroschisis treated in Pediatric Surgery Clinic, the influence of following factors on the course and the result of treatment was analysed:

1. infants' maturity
2. concomitant abnormalities of other systems
3. size of the abdominal wall defect
4. condition of the infant before surgery.

Among 31 infants with omphalocele 16 survived - 15 were treated surgically and 1 children with preservative method. All 6 infants with gastroschisis underwent surgery and in that group 1 survival was obtained.

High incidence of associated congenital anomalies and prematurity in infants with analysed defects was noted.

Our analysis has revealed that prematurity and congenital abnormalities of other systems affect markedly the course of treatment and its result.

In case of omphalocele, not the size of the defect, but the relation between the hernial sac volume and abdominal cavity capacity determines the choice of operation technique and the result of treatment.

Preoperative management of infant, already on the obstetric department, should comprise aseptic dressing of the defect, correction of metabolic deficits and rewarming

THE PEDIATRIC SURGERY CLINIC, MEDICAL ACADEMY OF WROCLAW, POLAND
Tutor of the Students Circle: KRYSZYNA JUTKIEWICZ-BIEKOWSKA M.D.

Paweł Domosławski, Bożumiła Młkowiak

CARCINOMA OF THE GALL-BLEDDER

1517 diseases histories taken from the 1st Surgery Clinic of Medicine Academy in Wrocław were subjected to analyses from the year 1975 till 1985. They concerned the operations on the biliary tract. Carcinoma of vesicae felleae was diagnosed in 23 cases. It means that in 1,5 % of the whole cases subjected to the above analyses was diagnosed cancer of the gall-bladder. In analysed cases so four times the women predominated over the men. The greatest amount of the operations took place between the 6-th and 8-th decade of the life. However simultaneous occurrence of cholelithiasis and the cancer of gall-bladder was diagnosed in 75% of the patients of both sexes. The above data proved to be in compliance with the analyses based on the greater amount of such cases. Moreover the above clinical material and data from medical literature show us the necessity of prophylactic early excising the inflammatory changed gall-bladder.

The Students' Society at the 1st Cathedral and Clinic of Surgery, Medical Academy, Wrocław, Poland.

Theme guider: dr Jerzy Woldan

FIBOR ANFAL

PEDIATRIC DEPARTMENT, MEDICAL UNIVERSITY OF SZEGED

FREE-RADICAL-INDUCED PATHOLOGY AND DEFENCE IN ISCHEMIC ACUTE RENAL INJURY IN RATS

The pathogenic mechanisms responsible for renal damage following renal artery occlusion are unknown yet. Some damage may be mediated by xanthine dehydrogenase, which converts to xanthine oxidase. Reperfusion, with restoration of oxygen supply may then lead to formation of superoxide by xanthine oxidase, possibly initiating a cascade of oxidative events.

Renal function and morphology were studied before and after 60min. of renal ischemia and contralateral nephrectomy in four groups of rats. The animals were pretreated with allopurinol - an inhibitor of xanthine oxidase -, vitamin E and antioxidant therapy /ascorbic acid, vitamin E, methionine, butylated hydroxytoluene/. One group was not pretreated and served as a control. The results indicate that control of oxygen free radicals and protection against them by administration of allopurinol and antioxidant compounds can be a supplementary tool in improving the renal function after ischemic renal injury.

Tutor: Dr. Ernőke Endreffy

TÁLOSI LÁSZLÓ

SZOTE Gyermekklinika, Szeged

VIZELET FEHÉRJESZELEKTIVITÁSI INDEX VIZSGÁLATOK NEPHROSIS- SYNDROMÁBAN, URAEMIÁBAN ÉS ORTHOSTATICUS PROTEINURIÁBAN

A szerző az IgG és transferrin szérum és vizelet koncentrációjának összehasonlítása alapján számított vizeletfehérje szelektivitási index prognosztikai és differenciál diagnosztikai értékét vizsgálta különböző eredetű vesebetegségekben és orthostaticus proteinuriában.

A glomerulopathias betegek közül a minimalis elváltozásnak megfelelő idiopathias nephrosis-syndromások szelektivitási indexe volt a legalacsonyabb (0.15 ± 0.14), a chronicus uraemiásoké pedig a legmagasabb (0.73 ± 0.08). Membranoproliferatív glomerulonephritisben a fehérjeszelektivitási index 0.66 ± 0.03 , mesangialis proliferatív glomerulonephritisben 0.62 ± 0.18 , focalis sclerosisban 0.40 ± 0.10 volt. Nagy adagú intravénás fehérjeterhelés hatására az eleve kóros fehérjeszelektivitási index tovább fokozódott. Jelentős különbséget észlelt a szteroid szenzitív és szteroid rezisztens esetek értéke között.

Eredményei alapján a vizelet fehérjeszelektivitási index vizsgálata jól bevált a glomerulopathiás, az uraemiás, és az orthostaticus proteinuriás esetek differenciál diagnosztikájában és prognosztikai értékelésében.

Témavezető: Dr Túri Sándor

SZOTE GYERMEKKLINIKA

ANTIOXIDÁNS GYÓGYSZER HATÁSÁNAK VIZSGÁLATA NEPHROTOXICUS /anti-GBM/ NEPHRITISBEN PATKÁNYOKON

Irodalmi adatok támasztják alá a neutrophilek "respiratory burst"-jéből származó toxikus oxigén intermedierek $O_2^{\cdot-}$, H_2O_2 , $\cdot OH$ / szerepét a nephrotoxicus /anti-GBM/ nephritis korai fázisában megfigyelhető akut glomerularis károsodás és proteinuria pathogenesisében.

Kísérletes anti-GBM nephritisben a neutrophil granulocyták korai akkumulációját ezek aktiválódása követi, melyet a GBM-hez kötött ellenanyag indít el. Az eredmény cytotoxicus oxigén intermedierek keletkezése, melyek sejt-károsító hatása jelentősen csökkenthető aktivált oxigén gyökök inhibitorokkal.

Ezért megvizsgáltuk egy természetes antioxidáns vegyület /E vitamin/ szerepét az akut glomerularis károsodás mértékének befolyásolásában.

Témavezető: Dr. Endreffy Emőke

SZIROVICZA ÉVA

SZOTE Gyermekklinika, Szeged

A VÖRÖSVÉRSEJTEK ADENOZIN DEAMINÁZ ÉS PURIN NUKLEOTID FOSZFORILÁZ AKTIVITÁSÁNAK VÁLTOZÁSA CPD VÉRKONZERVÁLÓ HATÁSÁRA IN VIVO ÉS IN VITRO

Az edenozin deamináz (ADA) és a purin nukleotid foszforiláz (PNP) a purin anyagcsere szabályozása folytán fontos immunregulációs enzimek. Az ADA defektus súlyos kombinált immundefektust (SCID) a PNP hiánya celluláris immundefektus okoz a szubsztrátok (adenozin, inozin) felszaporodása - a relatív primidin hiány következtében. A CPD-vel (citrát - foszfát-dextró) stabilizált friss fagyasztott plazma mind in vivo, mind in vitro az ADA és PNP aktivitást jelentősen csökkentette a vörösvérsejtekben. Az enzim gátlásért a CPD összetevői közül a citrát tehető felelőssé. Savi irányú pH változás 2 órás inkubáció során sem befolyásolta jelentős mértékben az enzimaktivitást. Az izovolémiás hemodilúció és vércsere során a CPD hatására bekövetkező ADA és PNP aktivitás csökkenés relatív immundeficiens állapotot teremt, mely a beavatkozás eddig nem ismert, nem kívánatos következménye.

Témavezető: Dr.Szűts Péter

BERECZKY CSABA

SZOTE Gyermekklinika

PLAZMA PROSTACYCLIN ÉS LIPÓPROTEIN VIZSGÁLATOK DIABETESÉES MICROANGIOPATHIÁBAN

A szerző 19 késői stádiumban lévő, inzulin dependens diabetes mellitusos betegben és 17 kontroll esetben a prostacyclin (PGI_2) termelést a befolyásoló plazma faktorokat vizsgált, összehasonlítva a retina és a glomeruláris angiopathia tüneteivel. 15 beteg PGI_2 termelést segítő plazma aktivitása (PSA) alacsonyabb volt, mint a kontrolloké, közülük 6 esetben a PGI_2 produkciót, 3-ban a PGI_2 hatást is gátló plazma aktivitást figyelt meg. A súlyosabb retinopathiával és glomerulopathiával szövődött betegekben a plazma PSA szignifikánsan alacsonyabb volt, mint a glomerulopathiával nem társult enyhébb retinopathiás esetekben. A diabeteses plasmák össz- és LDL-koleszterin koncentrációi szignifikánsan magasabbnak, a DHL-koleszterin pedig alacsonyabbnak bizonyultak, mint a kontrolloké. A plazma PSA értéke a HDL-koleszterin koncentrációkkal pozitív, az LDL-koleszterin szintekkel negatív korrelációban voltak, amely a HDL protektív szerepét mutatja a diabetesben érvényesülő PGI_2 szintézist gátló hatásokkal szemben.

Témavezető: Dr.Túri Sándor

Weisz Erika IV.évf. gyh.

SZOTE Gyógyszerhatástani Intézet

A CHLOROQUIN SZÖVETI KINETIKÁJÁNAK VIZSGÁLATA PATKÁNYBAN

Az antimaláriás és gyulladásgátló hatású chloroquin jellemző tulajdonsága, hogy nagymértékben kötődik a szövetekhez és igen lassan ürül ki a szervezetből. A rendkívül intenzív kumuláció következtében a szer koncentrációja egyes szervekben 10-30-szor, más szervekben 200-500-szor magasabb, mint a plazmában. Ez a tény indokolta, hogy a farmakon kinetikáját nemcsak a vér, hanem a szövetek viztereiben is vizsgáljuk.

Patkányokon a chloroquin intravénás bevitele után 72 órán keresztül, hét különböző szövetben követtük a farmakon koncentrációjának a változását. Matematikai modell segítségével jellemeztük a szer kinetikáját. Megállapítottuk, hogy a koncentráció változás a monitor-térként szolgáló vérhez hasonlóan, a szövetekben is elsőrendű kinetika szerint történik. A biológiai felezési idő azonban az egyes szervekben eltérő; ennek tulajdonítható, hogy adott esetben a vérszintgörbe már minimális hatóanyag koncentrációkat mutat, amikor is a szövetekben még igen magas a farmakon szintje.

Az eredmények arra utalnak, hogy a chloroquin esetében a vérszintgörbe analízisével nyerhető kinetikai adatok nem nyújtanak kellő információt a szervezetben lévő farmakon sorsáról.

Témavezető: Dr. Iván János

Aponyi Ildikó áv. gyh. - Disztl Rita áv. gyh.

SZOTE Gyógyszertechnológiai Intézet

POLI-AKRILÁT GÉLEK REOLÓGIÁJA

A korszerű kenőcsalapanyagok sorában fontos helyet foglalnak el a hidrogélek. Megfelelő konzisztenciájú és stabilitású polimer gél-összetételek kidolgozása csak reológiai vizsgálatok alapján oldható meg.

A szerzők különböző polimerizációfokú akrilsav-származékok gélképzését és az előállított gélek szerkezeti stabilitását kutatták.

Megállapították, hogy a gélek szerkezeti viszkozitása a polimer-koncentrációjával hatványfüggvény szerint nő. A semlegesítés mértékének csökkenésével a plasztikus-tixotróp jelleg elasztikus jellegé alakul. A folyáshatárral és szerkezeti viszkozitással párhuzamosan változik a gélek szétterülő képessége. A teljesen semlegesített rendszerek reológiai jellemzőinek értéke nem változott az eltartás függvényében, tehát a konzisztencia időbeli állandósága megfelelő. Hasonlóan jónak találták a viszkozitás hőmérsékletállandóságát is.

Témavezető: Dr. Erős István egyetemi docens

Disztl Rita áv. gyh. - Aponyi Ildikó áv. gyh.

SZOTE Gyógyszertechnológiai Intézet

POLI-AKRILÁT GÉLEK BIOFARMÁCIÁJA

A szerzők számos, különböző összetételű poliakrilát /Eudispert^R/-gél gyógyszerleadását tanulmányozták. Az alkalmazott hatóanyag szalicilsav, szulfadimidin és efedríniumklorid volt. A vizsgálatokat gél diffúziós és membrán diffúziós módszerrel végezték. Kutatták a gyógyszerfelszabadulás kinetikáját, a felszabadult hatóanyag mennyisége ill. a felszabadulási sebesség és a gélviszkozitás összefüggését.

Megállapították, hogy a felszabadulás időbeli lefolyása hatványfüggvénnyel írható le. Negatív előjelű korrelációt és lineáris regressziót állapítottak meg a gélek viszkozitása és a felszabadult hatóanyag mennyisége között. Rámutattak a vizsgálatok arra is, hogy a membrán diffúziós módszer alkalmas a polimer által adszorbeált hatóanyag mennyiségének megállapítására.

Témavezető: Dr. Erős István egyetemi docens

Gyurkó Erika áv. gyh.

SZOTE Gyógyszertechnológiai Intézet

GRANULÁLÓFOLYADÉK BEFOLYÁSA GRANULÁTUMOK ÉS TABLETTÁK PARAMÉTEREIRE

A szerző korábbi munkájának folytatásaként nedves granulálással, ez esetben hidroxipropilcellulóz-nyák /V.N. Klucel MF/ felhasználásával készített granulátumokat, majd tablettákat. Modell-anyagként a jól préselhető teobromint választotta.

Tanulmányozni kívánta, hogy a granuláló folyadékból keletkezett film tulajdonsága miként befolyásolja a granulátumok ill. tabletták szerkezetének kialakulását, a fizikai paramétereket, valamint a hatóanyag kioldódási sebességét. Vizsgálta a film öregedésének a tabletták biológiai értéksökkenésében betöltött szerepét.

Megállapította, hogy a makromolekulás film a granulátum szemcsében szétszakadozott formában, kisebb felületeken hoz létre szilárdtesthidakat. Ezzel magyarázható a granulátum csekély mechanikai szilárdsága. A tabletták esetében azonban a film tulajdonságainak és a farmakon préselhetőségének együttes hatása érvényesül. Megállapította továbbá, hogy a film öregedése kis mértékben csökkenti a hatóanyag kioldódását.

Témavezető: Dr. Pintyéné Dr. Hódi Klára egyetemi adjunktus

Tacsi Mária IV. éves gyh.

JATE Kolloidkémiai Tanszék és SZOTE Gyógyszertechnológiai Intézet

ÖSSZETETT EMULZIÓK KOLLOIDIKAI ÉS GYÓGYSZERTECHNOLÓGIAI VIZSGÁLATA

Az összetett /o/v/o, ill. v/o/v típusú/ emulziókkal néhány éve foglalkoznak behatóan japán, izraeli és amerikai kutatók. E sajátos, összetett emulziótípusnak komoly gyógyszer technológiai perspektívája van; lehetővé teszi a hatóanyag védelmét, az egymással kölcsönhatásba lépő hatóanyagok elkülönítését, ill. elhúzóó, hosszantartó gyógyszerhatást biztosít.

E területen számos kérdés megoldatlan még, lényegében a rendszer nevezéktana sem egységes.

A szerző a következő kérdésekkel foglalkozott:

- v/o/v emulziók létrehozásához szükséges tenzidek fajtájának és optimális koncentrációjának meghatározása,
- a komplex emulziók mikroszkópos és reológiai vizsgálata,
- az előállításmód és a képződött "komplex" közötti összefüggés tisztázása,
- az emulziók állandóságának kutatása,
- a belső vízfázisban oldott efedriniumklorid felszabadulásának vizsgálata.

Témavezetők: Dr. Balázs János egyetemi adjunktus és
Dr. Erős István egyetemi docens

Hoang Huu Manh IV. éves gyh.

SZOTE Gyógyszertechnológiai Intézet

SEGÉDANYAGOK BEFOLYÁSA FENILBUTAZON GRANULÁTUMOK ÉS TABLETTÁK PARAMÉTEREIRE

A segédanyagoknak a granulátumok és tabletták tulajdonságait befolyásoló hatását egy rossz préselhetőségi sajátságokkal rendelkező modell-anyagon vizsgáltam.

A fenilbutazon technológiai szempontból hátrányos tulajdonságai a rossz gördülékenység, az elektrosztatikus feltöltődésre való hajlam, a hidrofób sajátság. A granuláláshoz használt kötőanyagot /hidroxipropilcellulóz/ különböző koncentrációban alkalmaztam. A kötőanyag mennyiségének növelése a granulátum és a tablettá paramétereit csak kis mértékben befolyásolta.

A tabletták szétesésének biztosítása céljából dezintegráló anyag felhasználása szükséges. Különböféle dezintegrálószerrel készítettem tablettákat és összehasonlítottam a fizikai paramétereket, valamint a hatóanyag kioldódását. A kis hatékonyságú keményítő alacsony kötőanyagkoncentráció esetén nem biztosított megfelelő kioldódást. Megállapítható, hogy a dezintegráció és a disszoldúció folyamatában nemcsak a dezintegráló anyagoknak, hanem a felületaktív sajátságú kötőanyagoknak is szerepe van.

Témavezető: Dr. Miseta Mária egyetemi tanársegéd

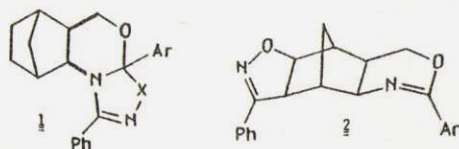
Frimpong-Manso Samuel

SZOTE Gyógyszerészi Vegytani Intézet

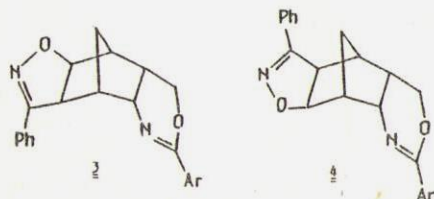
NORBORNÁNVÁZAS DIHIDROOXAZINOK 1,3-DIPOLÁRIS
CIKLOADDÍCIÓJA

A korábban előállított diexo- és diendo-norbornán- és norbornénvázaz dihidro-1,3-oxazinokat difenil-nitrilimin (DPNI) és benzonitril-oxid (BNO) cikloaddícióval tovább építettük tetraciklusos 1,3-oxazino-1,2,4-triazolinokká és 1,2,4-oxadiazolinokká.

Míg a norbornánvázaz dipolarofilek a várt módon C=N kötésükön addicionálják a dipólokat (1), a feszített kettős kötést is tartalmazó norbornénvázaz kettős dipolarofilek cikloaddíciója csak az olefines kötésen megy végbe. A diexo vegyületekből regioszelektíven izoxazolin monoadduktum (2) vagy bisadduktum keletkezik. A diendo dipolarofilek cikloaddíciója nem regioszelektív és izoxazolin regioizomerek ekvimoláris elegyét (3, 4) eredményezi.

diendo, diexo; X = O, NPh

A cikloaddíció sztereoszelektivitását és a befolyásoló tényezőket tárgyaljuk. Az adduktumok szerkezetét ^1H és ^{13}C NMR vizsgálatokkal tisztáztuk.

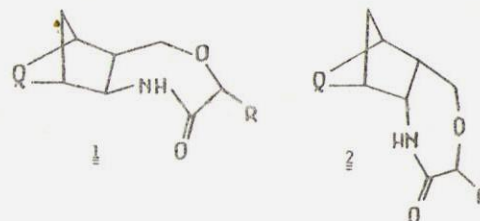
Témavezető: Dr. Stájer Géza

Telek Magdolna

SZOTE Gyógyszerészi Vegytani Intézet

NORBORNÁNVÁZAS 1,4-OXAZEPINONOK ELŐÁLLÍTÁSA

diexo és diendo-Norbornán- és norbornénvázaz 1,3-ami-
noalkoholok gyűrűzárásához két szénatomos fragmensként α -
klór-karbonsavésztereket használtunk. A bicikloheptil- és
heptenil-aminokból etil-klór-acetáttal előállított nem
izolált köztiterméket nátrium-hidriddel tetrahidro- és
hexahidro-4,1-metano-benzoxazepinonokká (1 és 2) cikli-
záltuk.

Q: CH=CH, CH₂CH₂; a: R = H, b: R = Me

A 3-metilszubsztituált származékokat etil-(2-klór-propionát)-tal készítettük.

NMR szerkezetvizsgálat szerint a lehetséges kétféle térszerkezetű 1,4-oxazepinonok közül 1b esetében csak a metilcsoportot exo, 2b esetében csak endo-térhelyzetben tartalmazó származékok képződtek. A vegyületek konformációját tárgyaljuk.

Az elkészített oxazepinonok egy része farmakológiai vizsgálatra kerül.

Témavezető: Dr. Stájer Géza

HORVÁTH PIROSKA

SZOTE Gyógynövény- és Drogismereti Intézet

A HAZAI TERMESZTÉSBEN LÉVŐ LEUZEIA CARTHAMOIDES NÖVÉNYKÉMIAI ÉS MORFOLÓGIAI VIZSGÁLATA

A *Leuzea carthamoides* Szibériában őshonos szubalpin faj, melynek gyökérkivonatát a Szovjetunióban a népies és hivatalos orvoslás egyaránt alkalmazza különböző eredetű aszténiák gyógyításánál. A földfeletti részt takarmánnyként hasznosítják. A növény hatóanyagainak az ekdiszteroidokat tekintik.

A *Leuzea* iránti érdeklődést bizonyítja, hogy néhány éve több országban, köztük Magyarországon is meghonosították. Kémiai anyagainak, elsősorban a hazai állomány ekdiszteroid tartalmának tanulmányozása során kiderült, hogy a hazai drogminták ekdiszteroid tartalma eltérő. Kísérletes munkám az eltérések okának kutatásához kapcsolódik. A minták származási helyének, a növény korának, gyűjtési idejének, stb. figyelembevételével kromatográfiás és spektrofotometriás módszerrel mértem az ekdiszteroid tartalmat. Ezenkívül tanulmányoztam a növény morfológiai jellemzőit is.

Eddigi eredményeim szerint az ekdiszteroid tartalom szempontjából a betakarítás idejének megválasztása a legjelentősebb tényező.

Témavezető: Dr. Varga Erzsébet.

Berta Mónika IV. éves gyh.

SZOTE Gyógyszertechológiai Intézet

GLIOXÁL-BIS/2-HIDROXI-ANIL/ OLDÉKONYSÁGÁNAK ÉS KOMPLEX-KÉPZÉSÉNEK VIZSGÁLATA

A címben megnevezett reagens a Reanal Finomvegyszer-gyár komplexképző terméke: alkalmas fém- és földfém-ionok kimutatására és kvantitatív meghatározására. Használatának elterjedését az korlátozza, hogy vízben alig oldódik.

Viszont a különböző ciklodextrin-származékok számottevő mértékben növelik oldékonyságát. A vizsgálatokhoz 3 eltérő - 9,57 %, 17,47 % és 29,74 %-os - összetételben gyúrt és kevert termékeket készített. A kioldási kísérletek alapján a gyúrással előállított 9,57 %-os készítmény volt az optimális: ebből gyorsabban és 14,5-szer több reagens oldódott ki.

A szerző a komplex-képződés körülményeinek tanulmányozására 13 fém-ionnal és a glioxál-származékkal, ill. az utóbbi ciklodextrines összetételével színes kelát komplexeket is készített. Tervezi az eredmények gyakorlati hasznosítását.

Témavezető: Dr. Kata Mihály egyetemi docens

Papp László áv. gyh.

SZOTE Gyógyszertechnológiai Intézet

MEBENDAZOL ÉS BÉTA-CIKLODEXTRIN TARTALMÚ TERMÉKEK ELŐ- ÁLLÍTÁSA ÉS VIZSGÁLATA

A vízben és testnedvekben kismértékben és lassan oldódó farmakonok oldódási viszonyainak növelése elméleti és gyakorlati szempontból is egyaránt fontos. Ilyen hatóanyag az anthelmintikus hatású mebendazol.

A szerző béta-ciklodextrinnel 2:1, 1:1 és 1:2 molekulatömeg arányban különböző módszerekkel - keveréssel, gyúrással, lecsapással és porlasztva szárítással - termékeket készített, amelyekből megvizsgálta a farmakon kioldódását. Összesen 15 terméket állított elő és 50 kioldódási kísérletet végzett.

Módszer tekintetében valamennyi termék közül a porlasztva szárítással készíttettek közül, összetétel vonatkozásában pedig a 11,51 % hatóanyagot tartalmazókból volt a legjobb a kioldódás, s a növekedés mértéke meghaladta a 15-szörös értéket. Komplex-képzés tekintetében az a legelőnyösebb, ha 2 CD-molekula alkot komplexet 1 mebendazol-molekulával.

Elvégezte a legjobbnak minősített termék termoanalitikai vizsgálatát és állatkísérleteket is terveznek.

Témavezető: Dr. Kata Mihály egyetemi docens

Szűcs Csilla IV. éves gyh.

SZOTE Gyógyszertechnológiai Intézet és JATE Kolloidkémiai Tanszék

GYÓGYSZERTARTALMÚ ÁSVÁNY-KOMPLEXEK VIZSGÁLATA

Főként amerikai kutatók figyeltek fel arra a jelenségre, hogy ionos és nem-ionos gyógyszer-molekulák a montmorillonit-hoz - anyagi sajátosságuktól függően - kötődnek. Utóbbi tulajdonságainak változtatásával, ugyanazzal a farmakonnal az eredeti hatáshoz képest vagy gyorsabb, vagy inkább elhúzódó hatás érhető el.

A szerző hatóanyagként cinnarizint /Stugeron^R, Kőbányai Gyógyszerárugyár/ és ásványjellegű segédanyagként hazai előállítású aktivált ill. organofil bentonitot használt. Az ásvány-komplex képződés tényét röntgen-diffrakciós vizsgálatok is igazolták.

Ezt egyébként a kioldási kísérletek szintén alátámasztották; mind a vizes, mind a szerves közeggel készített komplexből több farmakon szabadult fel.

Hazánkban ilyen jellegű alap kutatásokról nincs tudomásunk. Az eredményeket felajánlják gyógyszeripari hasznosításra.

Témavezetők: Dr. Kata Mihály egyetemi docens és
Dr. Dékány Imre egyetemi docens

Tüske Boglárka IV. éves gyh.

SZOTE Gyógyszertechnológiai Intézet

A GRIZEOLFULVIN OLDÉKONYSÁGÁNAK NÖVELESE

A grizeofulvin a *Penicillium griseofulvinum* által termelt szisztémás hatású antibiotikum, amely per os is felszívódik, így gyógyítja a bőr és a szaruképletek gombás betegségeit. Vízben sajnos annyira rosszul oldódik, hogy adagja már mikronizálással készítve is felére csökkenthető volt.

Mivel a grizeofulvin viszonylag nagy molekula, ezért oldódási viszonyainak javítására a szerző gamma-ciklodextrint használt. 3 koncentrációban /11,97 %, 21,38 % és 35,23 %/ gyúrással és keveréssel készített termékeket és megvizsgálta ezekből a hatóanyag kioldódását.

A grizeofulvin a gamma-ciklodextrines komplexekből jelentékenyen nagyobb mennyiségben szabadult fel, ami adagja további csökkentésének lehetőségét biztosítja, ezzel mérséklődik a mellékhatások kockázata, s egyúttal gazdaságos is.

Témavezető: Dr. Kata Mihály egyetemi docens

Sánta Zsuzsanna IV. éves gyh.

JATE Kolloidkémiai Tanszék és SZOTE Gyógyszertechnológiai Intézet

SZALICILSAV SZOLUBILIZÁCIÓJÁNAK TANULMÁNYOZÁSA

Kubis vizsgálatai hívták fel a figyelmet arra, hogy szolubilizált hatóanyag nagyobb mértékben szabadul fel gyógyszeres kenőcsökből, mint a szuszpendált hatóanyag. Ezzel a megoldással kevesebb hatóanyaggal lehet biztosítani ugyanazt a terápiás hatást.

A szerző szalicilsav szolubilizációját és a szolubilizált szalicilsav felszabadulását tanulmányozta. Ez a farmakon - apoláris jellege miatt - alkalmas modellanyag a szolubilizáció tanulmányozására és egyben ma is alkalmazott hatóanyag a dermatológiában.

Szolubilizálószerként Tween-féleségeket, a folyamatot elősegítő adalékanyagként különböző molekulatömegű poli-etilénlikolokat és hidroxietil-cellulózt alkalmazott. Alkalmas technológiai eljárást dolgozott ki a szalicilsav szolubilizálására. Meghatározta a micelláris kolloid oldatok szalicilsav-tartalmát, felületi feszültségét és egyéb fizikai tulajdonságait, viszkozitását. Tanulmányozta a folyamat hőmérséklettől való függését. A hatóanyag felszabadulását szénhidrogén típusú kenőcsalapanyagból vizsgálta.

Megállapította, hogy a hidroxietil-cellulóz jelentékenyen növelte a szolubilizáció eredményességét.

Témavezetők: Dr. Balázs János egyetemi adjunktus és Dr. Erős István egyetemi docens

Schirm Szilvia IV. gyh. - Vastag Tünde IV. gyh.

SZOTE Gyógyszertechológiai Intézet

AZ ALAPANYAG MEGVÁLASZTÁSÁNAK JELENTŐSÉGE GYÓGYSZERES KÚPOK ELŐÁLLÍTÁSÁBAN

A végbélkúpok alapanyagaként napjainkban többszáz - elsősorban lipofil - masszát használnak. Ma már bizonyított, hogy a kúpok vehikulumai jóllehet fiziológiailag ártalmatlanok, mégis a bennük inkorporált farmakonok hatását többé-kevésbé befolyásolni képesek.

Kísérleti módszerekkel először is technológiai vonatkozásban választottuk ki a legmegfelelőbb vehikulumot, két gyakran rendelt farmakon /papaverinium-klorid és teofillin/ kúpokban való feldolgozására.

10 alapanyag-variációt állítottunk össze, melyek között viszonyítási alapnak tekintettük a VI. és a VII. Magyar Gyógyszerkönyvben hivatalos felszintetikus lipofil kúpmasszákat.

A kúpok fizikai paramétereinek változását a tárolási idő függvényében /1 hét és 6 hónap/ tanulmányoztuk. Mértük a konzisztencia paramétereket, így a nyomási szilárdságot, valamint az olvadáspontot, cseppenéspontot, dezintegrációs időt és a speciális penetrációs időt.

A kúpok konzisztenciáját és a fizikai paramétereket igyekeztünk optimalizálni olyan korszerű segédanyagokkal, amelyek hivatalosak lesznek a VII. Gyógyszerkönyvben.

Összefüggést kerestünk a kúpok fizikai paramétereinek változása, a kúpok összetétele és a tárolási idő, valamint az in vitro gyógyszerfelszabadulás között, az utóbbi eredményeket a második előadásban ismertetjük.

Témavezetők: Dr. Regdon Gézáne egyetemi adjunktus és
Dr. Regdon Géza egyetemi docens

Vastag Tünde IV. gyh. - Schirm Szilvia IV. gyh.

SZOTE Gyógyszertechológiai Intézet

HATÓANYAG-FELSZABADULÁSI VIZSGÁLATOK IN VITRO, PAPAVERI- NIUM-KLORID ÉS TEOPHILLIN TARTALMÚ KÚPOKKAL

Ritschel szerint a LADME-rendszer jól reprezentálja a farmakon útját a felszabadulástól /Liberáció/ a kiürülésig /Elimináció/.

Célul tűztük ki a 10 különböző vehikulummal készült gyógyszeres kúpok in vitro vizsgálatát, a gyógyszerforma szempontjából legfontosabb paraméter vonatkozásában, nevezetesen milyen gyorsan és milyen mértékben szabadul fel a kúpokból a bennük inkorporált farmakon.

Kísérleti munkánkban papaverinium-klorid és teofilin tartalmú kúpok hatóanyagának felszabadulását az idő függvényében membrándiffúziós módszerrel követtük nyomon. A membránon átdiffundált farmakonokat spektrofotometrián határoztuk meg. Vizsgálatainkat a 6 hónapig tárolt kúpok eseteiben is megismételtük.

Az in vitro eredményeinkből megállapítottuk, hogy a diffúzió mértéke függ a hatóanyag vízzoldékonyságától, a kúpok fizikai paramétereitől és a tárolási időtől is. Minden szempontból ideális összetétel nincs, de a jövőben sem várható, mégis úgy véljük, hogy kutatásainkkal sikerült a jelenleg hivatalos és a FoNo V.-ben alkalmazott kúpalapanyagnál lényegesen jobbat találni. Az általunk javasolt vehikulum eredményesebbé teszi a rektális gyógyszerbevitelt, így az alapanyag-változtatásának a biofarmáciai jelentősége egyértelmű.

Témavezetők: Dr. Regdon Géza egyetemi docens és
Dr. Regdon Gézáne egyetemi adjunktus

Hegedűs István IV. évf.

SZOTE Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika

BÉTA ADRENERG RECEPTOROK JELLEMZÉSE A HUMÁN FÖTÁLIS MÁJBAN

Az utóbbi években egyre több bizonyíték van arra, hogy a májban történő glikogenolízis mechanizmusában alapvető szerepet játszanak az alfa és béta adrenerg receptorok. Állatkísérletes adatok alapján ismert, hogy a fenti receptorok szerepe és jelentősége rendkívül species függő. A szülészetben alkalmazott béta-mimeticumok mellékhatásaként tapasztalt újszülöttkori glükóz anyagcsere változások miatt in vitro receptoranalitikai módszerekkel vizsgáltuk a humán főtális máj béta-adrenerg receptorait.

Terhességmegszakításokból, valamint sectio parva műtétekből származó főtális májszövetből nyers membránfrakciót állítottunk elő. Meghatároztuk a béta-receptorok kinetikai paramétereit (asszociációs, disszociációs, konstans), valamint a 18-22 hetes magzatok májának béta-adrenerg receptor koncentrációját (B_{max}) és affinitását (K_D). Altipus szelektív antagonisták alkalmazásával vizsgáltuk a béta-1, béta-2 receptorok arányát (displacement analízis).

Megállapítottuk, hogy a magzati máj nagy affinitású, elsősorban béta-2 altipusú, a felnőtt májban nagyobb kapacitású adrenerg receptorokat tartalmaz. Scatchard analízissel a béta-receptorok heterogén populációját igazoltuk.

Témavezetők: Dr. Falkay György
Dr. Kovács László

Krizsa Ferenc V. évf.

SZOTE Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika

BÉTA-ADRENERG RECEPTOROK LOKALIZÁCIÓJA A HUMAN PLACENTÁBAN

Korábbi vizsgálatokból ismert, hogy a humán placenta rendkívül gazdag béta-adrenerg receptorokban (BAR). Fiziológiai jelentőségének, valamint a szülészetben alkalmazott tocolyticumok farmakológiai hatásmechanizmusának tisztázása szempontjából alapvetően fontos a BAR-ok lokalizációjának ismerete. Ezért célul tűztük ki a korai és kihordott human placenta mikrovillózus és bazális membránjaiban a BAR-ok denzitását, affinitását, valamint a béta-1 és béta-2 altipusok arányát in vitro radioligand receptoranalitikai módszerekkel meghatározni.

A mikrovillózus és bazális membránokat Smith és Brush módszere szerint izoláltuk és Scanning-elektromikroszkóppal identifikáltuk. A receptorok koncentrációját (B_{max}) és affinitását K_D szaturációs analízissel határoztuk meg 3H -dihidroalprenolol ligand alkalmazásával. A béta-1 és béta-2 receptorok arányát "displacement" analízissel határoztuk meg altipus-szelektív antagonisták (IPS-339, 204-545) felhasználásával.

A BAR-ok koncentrációja háromszor nagyobb a kihordott placentában, mint a koraiában. A receptorok ontogenezise során a béta-2: béta-1 altipus arány is növekszik. Mindezek a változások elsősorban a bazális membránokban játszódnak le.

Eredményeink alapján bizonyítottuk, hogy a placenta BAR-ai alapvető szerepet játszanak az uterus motoraktivitásának szabályozásában mind fiziológiai, mind farmakológiai szempontból

Témavezetők: Dr. Falkay György
Dr. Kovács László

Bitó Tamás V. évf.

SZOTE Női Klinika

ALFA ÉS BÉTA ADRENERG RECEPTOROK VÁLTOZÁSA A TERHESSÉG
ALATT PATKÁNY UTERUSBAN

Korábbi állatkísérletes adatokból ismert, hogy az ösztrogén kezelés hatására a myometrium alfa-adrenerg receptor tartalma emelkedik, ugyanakkor az uterus kontraktilitása fokozódik. Kísérleteinkben arra kerestünk választ, hogy fiziológiás körülmények között hogyan változik az adrenerg receptorok száma és affinitása a terhes patkány uterusban.

A terhesség 5., 10., 15. és 20. napján az uterusokat eltávolítottuk, homogenizálással és centrifugálással membrán frakciót állítottunk elő, melyben meghatároztuk az alfa-1, alfa-2 és béta adrenerg receptorok koncentrációját és affinitását in vitro receptoranalitikai módszerrel. A szövetminták 17β -ösztradiol és progeszteron tartalmát radioimmunoassay technikával határoztuk meg.

Megállapítottuk, hogy terminus körül bekövetkező fiziológiás ösztrogén túlsúly az alfa adrenerg receptorok szignifikáns emelkedésével jár, amely további bizonyítékát jelenti annak a hipotézisnek, mely szerint az uterus adrenerg receptorai a szteroid hormonok kontrollja alatt állnak. Az alkalmazott biokémiai módszerek és használt állatkísérletes modell alkalmasnak tűnik az uterus kontraktilitását befolyásoló farmakonok hatásmechanizmusának vizsgálatára.

Témavezető: Dr. Falkay György
Dr. Kovács László

Boros László

SZOTE I.sz. Belgyógyászati Klinika

máj-hasnyálmirigy funkciók laboratórium

A KÖZÖS EPEVEZETÉK SZÜKÍTÉSÉVEL ELŐIDÉZETT PANCREAS
KÁROSODÁS VIZSGÁLATA PATKÁNYBAN

A chronicus obstructiv pancreatitis oka valamilyen kifolyási akadály, melynek következtében károsodik a hasnyálmirigy vezeték rendszere és enzintermelő mirigyes állománya.

Kísérletünkben a kifolyást akadályozó okok modellezésére a közös epevezeték szűkítését alkalmaztuk. Közvetlenül a nyombélbe szájadzás előtt egy 0,6 mm külső átmérőjű kanüldarab segítségével jelentős állandó szűkületet idéztünk elő. A korai és késői elváltozások nyomonkövetésére 1, 2, 3 napig, ill. 1, 2, 3 hónapig fenntartott szűkítés után kórszövettani és enzimbiokémiai feldolgozást végeztünk. A korai elváltozásokat interstitialis oedema, fokozatosan kialakuló inter- és intralobularis fibrozis, pseudo-ductularis komplexusok, gyulladásos sejtek felszaporodása jellemezte az enzimtartalom jelentős csökkenésével. A késői elváltozásokra gócos, néha diffúz jelentkező chronicus obstructiv pancreatitis-szerű volt jellemző az enzimtartalom fokozatos csökkenésével.

Ez a kísérletes pancreatitis modell alkalmasnak látszik a chronicus obstructiv pancreatitis pathomechanizmusának tanulmányozására.

Témavezető: Dr. Pap Ákos docens

Kassai Miklós V.oh.

SZOTE Sebészeti Klinika, SZOTE I. Belgyógyászati Klinika
MÁJREGENERÁCIÓ NYOMONKÖVETÉSE PATKÁNYMODELLLEN

CFY inbred patkánytörzs fiatal him egyedein végzett májrezekciós műtét /66%/ után a máj regenerációját jelző laboratóriumi és hisztokémiai vizsgálatokra került sor, a műtétet követő 1., 2., 3., 7. és 14. napon.

A szérum összfehérje, glukóz és gamma-GT értékek signifikáns eltérést nem mutattak, szemben az SGOT, SGPT enzimekkel, melyek a műtét utáni első 3 napban jelentősen megemelkedtek. A szérum alkalikus foszfátáz szintje, a 1. napon, a kiindulási érték 4-szeresét érte el.

Szövettanilag a sejtek glikogén tartalmát vizsgáltuk, s a műtét utáni 24. órában annak teljes eltűnését észleltük.

Enzimhisztokémiai módszerekkel a szuccinodehidrogenáz /SDH/, alk. foszfátáz és glukóz 6-foszfátáz aktivitás változását követtük nyomon. A vizsgált enzimek a regeneráció folyamán intenzitásukban és eloszlásukban jeleztek eltéréseket, melyek a 14. npra lényegében normalizálódtak.

Témavezető: Dr. Farkas Gyula

Dr. Karácsony Gizella

Gál Edit V. oh. - Németh Vera IV. oh.

SZOTE I. Belgyógyászati Klinika

SZÓJA DIÉTA HATÁSA A TÁPCSATORNA MUKÓZÁJÁRA PATKÁNYBAN

A 17 hónapos szója diétának az emésztőrendszerre kifejtett hatásáról ezen a fórumon 1983-ban beszámoltunk.

Jelen munkánk célja az volt, hogy az 50 %-os és 100 %-os szójadiéta hatását vizsgáljuk 6 és 12 hétig tartó etetés után, patkányban.

Vizsgáltuk a gyomor korpuszmukóza vastagságát, az antrális, gasztrint termelő G-sejtek számát, a duodenum, a jejunum és ileum boholyhámsejtjeinek sejttözetételét sejtszámolással és minőségi eltéréseit enzimhisztokémiai módszerekkel.

A 6 hétig 50 %-os szójadiétán tartott állatokban lényeges változás nem jött létre. A 100 %-os diétán tartott állatokban az enterociták száma mind a duodenumban, mind a jejunumban megnőtt és az ileumban a hámsejtek enzimaktivitása csökkent. A 12 hetes diéta mindkét fajtája a jejunumban és az ileumban az enterociták megsaporodását eredményezte, fokozott enzimaktivitással. A gyomorban a korpuszmukóza vastagabbá vált. Az antrális G-sejtek száma egyik csoportban sem változott.

Úgy tűnik, hogy mind a 6 hétig, mind a 12 hétig szójadiétán tartott állatokban a tápcsatorna hámsejtjeinek eltérései inkább a CCK (I-sejtek?) és/vagy a pankreaszndv hatására alakulhatnak ki, s a korábban kimutatott G-sejt hiperplázia csak hosszabb diéta után jön létre.

Témavezető: Dr. Karácsony Gizella

Balla Rozália V. oh., Gál Edit V. oh.
SZOTE I. Belgyógyászati Klinika
MUKÓZA VÁLTOZÁSOK KÍSÉRLETES DUODENÁLIS FEKÉLYMODELLBEN

Okabe és mtsai (1970) szerint Wistar nőstén patkányokon posztpilórikusan különböző koncentrációjú (12,5, 25, 50, 100 %) ecetsavas érintéssel fekélyt váltottunk ki. A beavatkozás után a 3., 7., 14., 28., 42., 56. és 100. napon vizsgáltuk az elváltozás makroszkópos és mikroszkópos képét.

Megállapítottuk, hogy a 12,5 %-os ecetsav alkalmazása után kialakult akut elváltozás nem transzmurális és a 7. nap után meggyógyul. A 25 %-os ecetsav érintés után ulcerózus nyálkahártya elváltozás alakult ki, mely 14 napig maradt fenn. Az 50 %-os ecetsavas érintést követően a szövetkárosodás mértéke kifejezettebb volt és csak a 42. nap után alakult ki spontán gyógyulás. A tömény ecetsavval létrehozott károsodás az 56. napig perzisztált, de néhány esetben spontán regeneráció is kialakult.

A krónikus nyombélfekély modell tanulmányozására az 50 %-os ecetsavas szeróza érintés látszik célravezetőnek.

Témavezetők: Dr. Náfrádi József
Dr. Karácsony Gizella

Madácsy László V. évf.
SZOTE Központi Izotópdiaosztikai Laboratórium
AORTO-CORONÁRIA BYPASS. MŰTÉT HATÉKONYSÁGÁNAK ELLENŐRZÉSE
IZOTOPDIAGNOSZTIKAI MODSZEREKKEL

Az ischaemiás szivbetegség korszerű terápiájában a konzervatív belgyógyászati kezelés mellett az aorto-coronaria bypass /ACB/ műtét alapvető jelentőségű. A műtétet követően a betegek várható élettartama nő, angina panaszai csökkennek, vagy megszűnnek. Előadásunkban 79, a SZOTE Önálló Szívsebészeti Osztályán 1981 és 1986 között ACB műtétre került beteg nukleáris kardiológiai vizsgálatával szerzett tapasztalatainkról számolunk be.

Megállapításaink:

1. Perfúziós szivizomszcintigráfia /201-Tl/ ergometriás terhelést követően:
 - a műtét előtt: Alkalmas a coronariabetegség noninvaszív kimutatására, szenzitivitása anyagunkban 90 % /n=61/;
 - a műtét után: Alkalmas a graft esetleges elzáródásának, vagy újabb koszorúsérülést okozta tranzitori-kus ischaemia, esetleg lezajlott infarktus kimutatására /62 műtét utáni vizsgálatból 19 eredménye volt kóros/;
 - alkalmas a műtét hatékonyságának bizonyítására /22 betegből 16-nál műtét után a szivizom műtét előtt kóros perfusios viszonyainak normalizálódását mutattuk ki /.
2. Perfusios szivizomszcintigráfia /201-Tl/ farmakológiai /Dipyridamol/ terhelést követően:
 - Közvetlenül a műtét előtt, majd azt követően megismételve, alkalmas a műtétnek a szivizom perfusios viszonyaira gyakorolt hatásának kimutatására. Anyagunkban 15 esetből 8-ban a szivizom perfusiojának javulását bizonyítottuk.

Témavezető: Dr. Mester János

Megyeri Klára VI.évf. oh.
SZOTE Mikrobiológiai Intézet
KÍSÉRLETEK A HUMÁN ALFA INTERFERON FARMAKOKINETIKAI
TULAJDONSÁGAINAK MEGVÁLTOZTATÁSÁRA

Vizsgálatainkban tanulmányoztuk a humán alfa interferon /HuIFN- / farmakokinetikai tulajdonságait és kísérletet tettünk ezek megváltoztatására. Első lehetőségként blue-dextran-hoz /BD/ kötöttünk HuIFN- -t. A kötött és szabad interferon elválasztására polietilén-glikol /PEG/ precipitációt használtunk. A BD-IFN-komplex optimális előállítási viszonyainak vizsgálata során megállapítottuk, hogy az 1 %-os BD és a 10 %-os PEG /Ms 20.000/ alkalmazása a legkedvezőbb. Egerekben végzett farmakokinetikai vizsgálataink szerint a komplexbe épített interferonnal tartósabb vérszintet lehet kialakítani, mint a natív preparátummal. A továbbiakban kísérletet tettünk arra, hogy 1-etil-3-/3-dimetilaminopropil/karboximid /EDCI/ homobifunkcionális keresztkötő reagenssel bovin szérum albumin-/BSA/-hoz kapcsoljuk a HuIFN- -t. Sephacryl S-200 gél-szűrés-sel megállapítottuk, hogy a 450 pM interferon és 67,5 nM EDCI esetén optimális az interferon-BSA-komplex kialakulása. Ilyen feltételek mellett az összes interferon aktivitás 5,5 %-a nyerhető vissza a BSA molekulatömegének megfelelő frakciókból.

Témavezető: Dr. Rosztóczy István

Ratkay Imola
SZOTE Szemészeti Klinika, Szeged

RETINA ANTIGÉNEKKEL SZEMBENI CELLULÁRIS TÚLÉRZÉKENYSÉG
VIZSGÁLATA DEGENERATIO PIGMENTOSA RETINAEEN SZENVEDŐ
BETEGEKBEN

Kísérletünkben 18 degeneratio pigmentosa retinaeben szenvedő betegnél vizsgáltuk a retina különböző antigén-jeivel szembeni celluláris túlérzékenységet. Leukocita migrációs teszt segítségével a fotoreceptor külső szegmensével (ROS), uvea pigmenttel (P) és vizes retina kivonattal (RET), valamint ideg és glia plazmamembránnal (PMI) szemben celluláris túlérzékenység fennállását tanulmányoztuk. A RET, a ROS és a pigment antigén esetében az átlagok különbsége szignifikáns, míg a PMI esetében a 0,85-nél kisebb migrációs indexek gyakorisága szignifikánsan magasabb, mint a kontroll csoportban.

Ezek az eredmények jól egyeznek a DPR klinikai képével, tehát azzal, hogy a betegségben a perifériás látás károsodik. Adataink szerint a betegség patomechanizmusában szerepe lehet a fotoreceptorok immunológiai károsodásának. A jellegzetes pigment degeneráció, csontsejt szerű sejtek megjelenése valószínűleg az uvea pigment túlérzékenységgel hozható összefüggésbe.

Témavezető: Dr. Hammer Helga egyetemi docens

GONDOLATOK AZ ALKOHOLFOGYASZTÁS TÁRSADALOMALAKÍTÁSÁRÓL

TATÁSÍR L

Az alkoholfogyasztás több ezer éves multa tekint vissza. Számos társadalmi jelenség okozója volt a Bibliától egészen napjainkig, de egyetlen történelmi korban sem jutott olyan szerephez, mint manapság.

Az alkohol fiziológiás hatása olyan következmények sorozatát indítja el, amely több generáción át követve a társadalom finom átrétegződéséhez vezethet. A pszichés károsodás egyik uton a családi élet romlásához vezet, másik uton pedig munkaképtelenséget okoz. A család válsága végsősoron /sok egyéb hatást is figyelembe véve/ egy nemzedék identitászavarához vezethet, másik oldalon pedig az üzemi balesetek, közlekedési kihágások, bűnözés gazdasági károkat okoz.

A gazdasági kényszerítőkkal és a számszerű haszonnal szemben áll ez a folyamat, amely hosszabb távon károsabb lehet a jelenlegi haszonnál. Szemléletváltásra lenne tehát szükség, hogy a felmérések során kapott adatok ne csak ijesztgetésül szolgáljanak, hanem valamiféle pozitív irányu változás elindítói lehessenek.

Témavezető: dr. Balogh Tibor
egyetemi docens

Havasi Katalin V. évf.

SZOTE Ideg-és Elmegyógyászati Klinika
PSZICHIÁTRIAI BETEGEK VIZSGÁLATA REHABILITÁCIÓS
SZEMPONTOK SZERINT

A Budapest kérdőív segítségével /melyet kardiológiai betegek rehabilitációjának mérésére dolgoztak ki/ vizsgálatokat végeztünk pszichiátriai betegeken.

A vizsgálatokba aktuálisan pszichiátriai osztályon gyógykezelt, de kibocsátáshoz közel álló betegeket, valamint már kibocsátott, de gondozáson folyamatosan ellenőrzött, volt betegeket vontunk be.

Célkitűzésünk volt megállapítani:

- 1./ hogyan vizsgálhatók a pszichiátriai betegek az említett kérdőívvel,
- 2./ összehasonlítható-e a belgyógyászaton rehabilitáltak ill. a pszichiátrián a rehabilitáció felé haladó betegek rehabilitációjának folyamata,
- 3./ milyen tapasztalatok gyűjthetők a kérdőív segítségével a pszichiátriai betegek rehabilitációjáról.

A betegeket a kérdőív mellett személyes interjú felvételével is vizsgáltuk, mely lehetővé tette hallgatóként több mint 100 betegnél a személyes tapasztalat megszerzését.

Szeged, 1986. dec. 31.

Témavezető: Dr. Pető Zoltán
egyetemi docens

SOMOGYI ANDREA (SZOTE) - ECSERI GYÖRGY (BME)

SZOTE Ideg- és Elmegyógyászati Klinika

DEMENTIA GYAKORISÁG SZEGEDI SZOCIÁLIS OTTHONOKBAN

Az idősor problémái mellett nem mehetünk el, rákényszerülünk az odafigyelésre, hiszen az átlagéletkor nő, a társadalom korosztályok szerinti struktúrája átalakul.

Ezen kérdések közül az egyik legjelentősebb a dementia, az elbutulás, amely nemcsak az egyének és közvetlen környezetének, hanem a társadalomnak is nagy gondot jelent.

Felmérésünket a szegedi Tolbuhin sugáruti szociális otthonban végeztük az ún. "Mini-mental" teszttel, amely a kognitív funkciókat méri öt kérdéscsoportban. Ez a teszt egyszerűsége, gyorsasága miatt - véleményünk szerint - alkalmas a tömeges szűrésre. Segítségével kiemelhetők lennének a demensek, illetve a dementiára gyanusak, s így lehetővé válna ezen betegek pontos kivizsgálása, fokozott gondozása.

Eredményeinket több szempont szerint (például: az összpontszám eloszlása korcsoportok szerint, az egyes kérdéscsoportok pontszámainak alakulása a kor függvényében, nő-férfi arány) számítógéppel dolgoztuk fel.

Az egzakt eredmények és a felmérés személyes tapasztalatai (szemtől szembe találkoztunk szociális háttérű biológiai változással) vetették fel, hogy komplex kérdésről van szó, amely csak több tudományág összefogásával deríthető fel.

Témavezető: Dr. Janka Zoltán

Nehéz Ildikó VI. évf.

SZOTE Közegészségtani és Járványtani Intézet

AZ AGROKEMIZÁLÁSBAN DOLGOZÓK CYTOGENETIKAI VIZSGÁLATA
CSONGRÁD MEGYÉBEN

A környezet és a munkahely vegyi szennyeződésének long term ártalmi közül kiemelt helyet foglal el a genotoxikus hatás. A környezetben előforduló mutagének megnövelhetik a mutációs rátát és ezzel genetikai károsodást okozhatnak. Több környezetszennyező vegyi anyagról derült ki állatkísérletben, hogy mutációt okozhat. A környezeti genetikai veszély megállapítása a populáció kromoszómáinak a megfigyelésével történhet. A SZOTE Közegészségtani és Járványtani Intézete több Csongrád megyei termelőszövetkezetben végzi a peszticidekkel foglalkozó dolgozók epidemiológiai és genotoxikológiai vizsgálatát. Az előadás a cytogenetikai vizsgálatok eredményeiről számol be. Zárttéri és szántóföldi dolgozók perifériás vér lymphocytaiból Moorhead és mtsai módszere szerint preparált kromoszómákat sávfestési eljárás után kariotipizáltuk és értékeltük. A szántóföldi növényvédelmi dolgozók kromoszóma károsodása szignifikánsan szaporodott a kontrollhoz viszonyítva, míg ugyanez nem volt tapasztalható a zárttéri dolgozók esetében. Az előadás a jelenségekből levonható lehetőségeket vitatja meg.

Témavezető: Dr. Dési Illés egyetemi tanár
Dr. Nehéz Mária egyetemi adjunktus

A hallgatói (közönség) díj odaítélése

A hallgatói díj célja, hogy a tudományos diákkörben dolgozó hallgatók tudományos kritikai érzéke fejlődjön. A díj odaítélésében a TDK Konferencia előadói döntenek. A programfüzetekkel együtt valamennyi bejelentett előadás vagy poszter első szerzője szavazólapot kap, melyen a bejelentett előadások és poszterek programfüzetben megjelölt sorszámát és első szerzőjének nevét tüntették fel. A szerzők az elhangzott előadásokat és bemutatott posztereket 0-10 pontszámmal értékelik. Az értékelésnél az előadás tartalmi és formai szempontjait egyaránt vegyék figyelembe. Saját előadásra senki sem szavazhat. A szavazólapokat a szekció-ülések végén a zsűri vagy a szekció elnökének kell leadni, kizárólag az aznap leadott szavazólapok érvényesek.

A TDK Tanács a szerzőktől elvárja, hogy valamennyi kollégájuk előadását meghallgassák és azta legjobb lelkiismeretük szerint értékeljék. Külön hallgatói díjat kap 1 orvos és 1 gyógyszerészhallgató. A díj összege 1.000 Ft.

A XVIII. OTDK Orvosi Szekciójának helye és időpontja:
Pécs, 1987. április 6-8.

(Érkezés április 5-én vasárnap. Megnyitó április 6-án reggel 9 óra, zárás április 8-án délután 15 óra).

Az egyes egyetemekről az előadások és poszterek száma azonos lesz Péccsett, mint az előző OTDK-n Budapesten volt.

Egyetemünkről így 20 előadás és 10 poszter delegálható.

A dolgozatok elbírálása a korábbiakhoz hasonlóan történik, 10 pont tartalom, 5 pont formai rész, 5 pont az előadó teljesítménye, a vitakészséget is beleértve. Így a maximális pontszám 20. Az idegen nyelvű előadásért plusz pont nem jár.

Jutalmazás a záróünnepségen lesz az elért pontszámok alapján. Az Eü.Minisztérium jutalmazási keretét, valamint a Tudományos Társaságok jutalmait az abszolút pontszám alapján osztják el.

A hallgatók elszállásolása a Pécsi Orvostudományi Egyetem Diákszállójában lesz. Az utaztatás és egyéb költségek a küldő egyetem feladata.

Postai cím az OTDK-val kapcsolatos levelezésekhez:

Dr.Kellermayer Miklós
egyetemi docens
Pécsi Orvostudományi Egyetem
Központi Klinikai Kémiai Laboratórium
Pécs, Ifjúság u. 13.
7624

A SZEGEDI ORVOSTUDOMÁNYI EGYETEM
TUDOMÁNYOS DIÁKKÖREINEK SZABÁLYZATA
(kivonatos szöveg)

I. fejezet

A tudományos diákkörök

A diákkörök célja és feladatai

1. A SZOTE-n az oktató-nevelő munka, valamint az ifjúsági mozgalom sajátos munkaterületeként tudományos diákkörök szervezhetők, amelyek célja a tudományos érdeklődésű hallgatók metodikai és szakmai ismereteinek gazdagítása, az önálló tudományos munka végzéséhez szükséges képességek kialakítása.
2. Az 1. pontban meghatározott célkitűzésnek megfelelően a tudományos diákkörök közelebbi feladatai, hogy
 - a) biztosítsák tagjaiknak a tantervben előírt kötelező foglalkozásokon felüli, érdeklődési körük szerinti tudományos tevékenységet;
 - b) segítsék tagjaik marxista-leninista szemléletű tudományos munkáját és a kutatási módszerek elsajátítását;
 - c) neveljék tagjaikat a szocialista egészségügy gyakorlati kérdéseinek tudományos igényű tanulmányozására és az elért eredmények alkalmazásának szorgalmazására;
 - d) törekedjenek a hazai tudományos eredmények megismerésére és metodikák elsajátítására, úgyszintén az egészségügy egész területének és különböző szervezeti formáinak tagjaikkal való alapos megismertetésére;
 - e) mozdítsák elő az oktatók és a hallgatók között az oktató-nevelő munka hatékonyságát befolyásoló jó kapcsolatok kialakítását;
 - f) lehetővé tegyék tagjaik részére a külföldi, korszerű tudományos eredmények megismerését, és közreműködjenek a nemzetközi diák-tudományos kapcsolatok fejlesztésében;
 - g) részt vállaljanak a közművelődés és a szocialista egészségügy fejlesztésének országos feladataiból, erősítsék kapcsolataikat a Magyar Orvostudományi Társaságok és Egyesületek Szövetségével és a Tudományos Ismeretterjesztő Társulattal;
 - h) biztosítsák a fenti feladatok ellátásához szükséges, a szocialista építés főbb konkrét egészségügyi kérdéseit tartalmazó információkat.
3. A tudományos diákkörök irányítását a SZOTE rektora a 22. pont szerint megalakítandó Tudományos Diákköri Tanács (a továbbiakban: TDKT) útján látja el. Ezen irányító tevékenysége során egyben gondoskodik a tudományos diákkörök működési feltételeiről.

A diákkörök megalakulása és szervezete

4. A SZOTE egyes oktatási szervezeti egységeiben (a továbbiakban: OSZE) az azonos tudományos érdeklődésű hallgatók részére - az érdekelt OSZE igazgatójának (vezetőjének) hozzájárulásával és a TDKT engedélyével - diákkörök szervezhetők. A TDKT az ezzel kapcsolatos döntése előtt köteles az Egyetemi KISZ Bizottság véleményét meghallgatni. Egy oktatási egységben belül csak egy diákkör szervezhető.

5. Egy-egy diákkör megalakulásához legalább 5 hallgató elhatározása, ill. jelentkezése szükséges. E minimális taglétszámtól indokolt esetben a TDKT szoros kivételként eltekinthet.

6. A diákkör nevében - a SZOTE nevére való utalás mellett - meg kell jelölni az illetékes OSZE elnevezését.

7. Minden diákkörnek egy oktató és egy diáktitkár vezetője van. Az oktató vezetőt - az illetékes OSZE igazgatója (vezetője) véleményének meghallgatásával - a rektor bízza meg, a diáktitkárt pedig a diákkör működésének megkezdésekor a tagok közül választják.

8. A diákkör tudományos munkájának irányításával megbízott oktató vezető e tevékenységét munkaköri feladatként végzi, aki a diákkör működésével kapcsolatos esetleges iratanyagot az OSZE irattárában köteles elhelyezni, ill. megőrizni.

9. A diákköri tagok az OSZE igazgatója által kijelölt egyéni témavezetők irányítása mellett végzik tudományos munkájukat.

A diákkörök működési rendje

10. A diákkörök - munkájuk tervszerűsége és eredményessége érdekében - működésük megkezdésekor, továbbá minden tanév kezdetén oktató vezetők irányításával saját munkatervet és követelményrendszert készítenek.

11. A diákkörök félévenként legalább egyszer ülést tartanak, ahol döntenek a tagok felvételéről, a tagság meghosszabbításáról vagy kizárásáról, továbbá értékelik a diákkörben végzett tudományos tevékenységüket.

12. A diákköri ülésen meg kell tárgyalni minden olyan kérdést, amely akár valamelyik diákköri tag, akár pedig a témavezetők részéről felmerül.

13. A diáktitkár köteles a diákköri ülésről a TDKT titkárát egy héttel korábban írásban értesíteni.

II. fejezet

TDKT szervezete

22. A SZOTE-n 13 tagú TDKT működik, amelynek elnökét a rektor, diákalelnökét és diáktitkárát pedig az Egyetemi KISZ VB bízza meg egy évi időtartamra.

23. A TDKT tagjainak összetétele a következő: 4 oktató az ÁOK-ról, 2 oktató a GYTK-ról, 2 KISZ képviselő az ÁOK-ról, 2 KISZ képviselő a GYTK-ról.

24. A TDKT oktató tagjait a rektor, KISZ képviselőit pedig az Egyetemi KISZ VB bízza meg egy évi időtartamra.

25. A TDKT munkájában meghívottként tanácskozási joggal részt vehetnek a tudományos társaságok és egyesületek, valamint a társadalmi szervezetek képviselői, akiknek meghívása tekintetében a TDKT dönt.

III. fejezet

A diákköri tagsági viszony

A diákköri tagság feltételei

33. A diákköri tagsági viszony a diákkörbe történt felvétellel keletkezik. A diákkörbe való felvételét kérheti a SZOTE-ra beiratkozott minden hallgató.

34. A diákkör tagja lehet az,

- a) aki a SZOTE hallgatója;
- b) aki legalább 3,51 tanulmányi átlageredményt ért el;
- c) aki ellen nincs fegyelmi eljárás folyamatban;
- d) aki nem áll fegyelmi büntetés hatálya alatt;
- e) akit a Kari KISZ VB felvételre ajánl.

35. A SZOTE diákkörébe kivételesen felvehető más egyetem hallgatója is, aki a 34. pontban foglalt egyéb feltételeknek megfelel, és felvételét a SZOTE rektora és a TDKT külön engedélyezi.

36. A SZOTE azon hallgatójának külső diákköri felvételéhez, ill. tagságához, aki más felsőoktatási vagy tudományos intézmény diákkörében kíván dolgozni, a SZOTE rektorának és a TDKT-nak engedélye szükséges.

37. A jelentkezőnek a diákkörhöz címzett felvételi kérelmét az általa választott diákkör oktató vezetőjéhez kell benyújtani. A 36. pontban említett esetben a szabályszerű ajánlással ellátott felvételi kérelmet közvetlenül a TDKT-hoz kell benyújtani.

38. A jelentkezőnek felvételi kérelmében minden esetben csatolni kell a Kari KISZ VB ajánlatát, ill. véleményét.

39. A diákkör oktató vezetője a hozzá benyújtott felvételi kérelmeket egyetértés, ill. véleményezés céljából az OSZE igazgatójának (vezetőjének) bemutatja, majd ezt követően köteles azokat elbírálni és döntés végett a diákkör ülése elé terjeszteni.

40. A felvételi kérelmeket a diákkör ülésén kell megtárgyalni, ill. elbírálni, melynek során alaposan vizsgálni kell a jelentkezők körét, képességét és magatartását. A döntések meghozatalánál különös gondot kell fordítani a fizikai dolgozó származású hallgatók kérelmeire.

41. A diákkör felvételi ülésein minden jelentkező kérelmét külön kell megtárgyalni, amikor is a TDKT képviselőjének és a kérelmező személye szerint illetékes KISZ alapszervezet vezetőségi tagjának minden alkalommal jelen kell lennie. A felvételi kérelmek tárgyalásához a tagok kétharmadának jelenléte szükséges. A diákkör tagsága a felvétel tárgyában egyszerű szavazattöbbséggel hozza meg határozatát.

42. A felvételi kérelmek tárgyában hozott döntésekről a diákköri ülést követő egy héten belül mind a kérelmezőt, mind pedig a TDKT-t írásban értesíteni kell.

43. A diákköri tagként történt felvétel időtartama egy tanévre szól, amely időtartam a 49. pont szerint meghosszabbítható.

44. A felvételi kérelem elutasítása esetén a hallgató az erről szóló írásbeli döntés (határozat) kézhezvételétől számított 15 napon belül fellebbezést nyújthat be a TDKT-hoz.

45. A TDKT a fellebbezés elbírálása előtt köteles kikérni az illetékes OSZE igazgatójának (vezetőjének), a diákkörnek, valamint a Kari KISZ VB-nek és az illetékes egyetemi pártalapszervezetnek a véleményét.

46. A TDKT-nak a felvételi kérelem tárgyában hozott másodfokú döntése jogerős, s az ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

47. A diákköri tagként való felvételi kérelmek benyújtási határideje minden év szeptember hó 30. napja. Ezen határidő lejártá után a diákkörbe csak az esetben lehet jelentkezni, ha ott évközben hely üresedett meg, vagy újabb munkahely létesült. Évközi jelentkezéseknél a felvételi kérelem benyújtásának módja azonos a tanév eleji jelentkezésekével.

48. Egy hallgató egyidejűleg csak egy diákkörnek lehet a tagja. Ezen általános szabály alól kivételt képeznek a Marxizmus-Leninizmus Intézet, továbbá a társadalomorvostani és az egyéb társadalomtudományi diákkörök.

A diákköri tagság meghosszabbítása

49. A diákkörbe felvett hallgatók diákköri tagságát a tanév végén a következő tanévre meg lehet hosszabbítani. A meghosszabbítás (ez iránti írásbeli kérelem benyújtása nélkül) - az OSZE vezetőjével egyetértésben - a diákkör hatáskörébe tartozik, s lebonyolítása a diákkör ülésén történik.

50. A diákköri tagság meghosszabbításának feltétele a 34. pontban meghatározott felvételi feltételeken túlmenően a diákkör által megszabott követelményrendszer teljesítése.

51. Annak a hallgatónak, akinek diákköri tagságát meghosszabbították, újabb felvételi kérelmet nem kell benyújtania.

52. Az a hallgató, aki más diákkörbe kíván átlépni, diákköri tagságának meghosszabbításától függetlenül újabb felvételi kérelmet köteles benyújtani a 37. pontban foglaltak szerint.

53. A diákkör ülése a végzős hallgatók tagságát indokolt esetben legfeljebb két évre meghosszabbíthatja.

54. Akinek diákköri tagságát nem hosszabbítják meg, az erről szóló írásbeli döntés (határozat) kézhezvételétől számított 15 napon belül fellebbezést nyújthat be a TDKT-hoz. A fellebbezés elbírálásának menete és elutasításának jogkövetkezménye azonos a 45-46. pontokban foglaltakkal.

55. Az a hallgató, akinek diákköri tagságának meghosszabbítása iránti fellebbezését elutasították, diákköri tagságának visszaszerzése végett egy év elmúltával új felvételi kérelmet nyújthat be a 37. pontban foglaltak szerint.

A diákköri tagok jogai és kötelességei

56. A tudományos diákkörbe felvett hallgató alapvető joga, hogy

a) a diákkör bázisát képező OSZE laboratóriumaiban - témavezetőjének irányítása mellett - dolgozzon;

b) a SZOTE könyvtári szabályzatában foglaltak figyelembevételével látogathatja és igénybe veheti a Központi Könyvtárat és bármelyik intézeti és klinikai vagy kollégiumi tagkönyvtárat (szakkönyvtárat);

c) diákköri munkája során igénybe veheti a SZOTE kísérletes eszközeit, kísérleti állatait és egyéb segédeszközeit az ott kialakult gyakorlat szerint;

d) részt vehet és előadást tarthat a hazai és külföldi TDK kongresszusokon, s delegálása esetén igényt tarthat a részvételi költségek megtérítésére;

e) részt vehet a hazai és nemzetközi kongresszusokon (a MOTESZ tagsága esetén kérheti a részvételi költségeket illetően a MOTESZ anyagi támogatását);

f) megpályázhat demonstrátori állást;

g) pályamunkát írhat, továbbá dolgozatot jelentethet meg a hazai és külföldi szakfolyóiratokban az illetékes OSZE állományába tartozó dolgozókra, ill. oktatókra érvényes publikálási feltételek mellett;

h) felvételét kérheti a MOTESZ-be, továbbá más OSZE tudományos diákkörébe;

i) kellő indoklás mellett kiléphet a TDK-ból, illetve felmentését kérheti a TDK-munka alól;

j) egy elméleti intézeti vagy klinikai tudományos diákköri tagsága mellett részt vehet a Marxizmus-Leninizmus Intézet tudományos diákkörének, továbbá a társadalomorvostani vagy egyéb társadalomtudományi tudományos diákkör munkájában;

k) témavezetője egyetértésével különlenyomatot kérhet;

l) diákköri tagsági mívoltában ért sérelem esetén panaszt emelhet a diákkör oktató vezetőjénél;

m) tanácskozási és szavazati joggal részt vehet a diákkör ülésein és a diákkörök plenáris ülésein;

n) diákköri tisztségre megválasztható;

o) diákköri munkájával kapcsolatban felvilágosítást és útbaigazítást kérhet témavezetőjétől és a diákkör oktató vezetőjétől.

57. A tudományos diákköri tag alapvető kötelessége, hogy

a) érjen el félévenként legalább 3,51-es tanulmányi átlageredményt;

b) teljesítse a diákkör által elfogadott követelményrendszert;

c) az OSZE laboratóriumaiban végzett diákköri, ill. tudományos munkája során tartsa be az OSZE dolgozóra előírt munkarendet, valamint a munkavédelmi, tűzrendészeti és vagyonbiztonsági előírásokat, ill. rendszabályokat;

d) a polgári jogi anyagi felelősség szabályai szerint térítse meg az OSZE munkaeszközeiben és vagyontárgyaiban általa okozott kárt;

e) rendszeresen figyelemmel kísérje az OSZE oktató-nevelő és gyógyító-kutató munkáját;

f) az orosz nyelv mellett sajátítsa el egy - a kutatási területéhez elengedhetetlenül szükséges - másik világnyelvet;

g) rendszeresen vegyen részt a metodikai tanfolyam előadásain, valamint az OSZE dolgozói részére tartandó munkavédelmi és tűzrendészeti előadásokon;

h) tudományos diákköri éve alatt írjon legalább egy pályamunkát;

i) felkérés esetén köteles a diákkörben magyar vagy idegen nyelvű közleményt referálni, továbbá részt venni az OSZE referáló ülésein;

j) a diákköri munkájáról és elért eredményeiről témavezetőjének, ill. a diákkör oktató vezetőjének rendszeresen beszámoljon;

k) emberi magatartása és munkája legyen példamutató;

l) ismerje meg a nagy hazai és külföldi természettudományos kutatók munkásságát, s legyen tisztában a világ általános jellegű egészségügyi problémáival;

m) természettudományos ismereteit és gondolkodásmódját használja fel a materialista világnézet erősítésére;

n) nyújtson hathatós segítséget a leendő diákköri tagok kiválasztásában és ismereteik bővítésében;

o) maradéktalanul tartsa be és tegye magáévá a TDK határozatait;

p) hallgatói és diákköri tagsági mívoltában végezzen minél aktívabb társadalmi és közéleti tevékenységet.

A diákköri tagsági viszony megszűnése

58. Az a diákköri tag, aki az 57. pontban meghatározott kötelességeit súlyosan megszegi, így különösen, aki diákköri munkáját feltűnően elhanyagolja, vagy nem felel meg a diákkör követelményrendszerének, a diákkörből a tanév közben kizárható.

59. A kizárásra a diákkör oktató vezetője, a TDK vagy az illetékes KISZ alapszervezet tesz javaslatot a diákkör tagságának. A kizárási javaslat elbírálása a diákköri ülésen történik, amikor is a kizárási határozatképességhez a tagok kétharmadának jelenléte szükséges.

60. A kizárási javaslat tárgyalásakor a diákkör ülésén a TDK képviselőjének és az illetékes KISZ alapszervezet vezetőségi tagjának jelen kell lennie. A diákkör tagsága a kizárás tárgyában egyszerű szótöbbséggel hozza meg döntését, ill. határozatát.

61. A kizárt tag a kizárási határozat kézhezvételétől számított 15 napon belül fellebbezést nyújthat be a TDK-hoz. A fellebbezés elbírálásának menete és elutasításának jogkövetkezménye azonos a 45-46. pontokban foglaltakkal.

62. A diákköri tag, ill. hallgató a diákkörből bármikor önként kiléphet. Kilépési szándékát, ill. elhatározását a diákkör oktató vezetőjének írásban kell bejelentenie.

63. A diákkörből való kilépés nem mentesíti a hallgatót a diákköri tagsági minőségben kifejtett munkája során az OSZE-nek, illetőleg a SZOTE-nak okozott esetleges kár megtérítésének kötelezettsége alól.

a tudományos diákkörökről

Az oktatásról szóló 1985. évi I. törvény (a továbbiakban: Tv.) végrehajtásáról rendelkező 41/1985. (X. 5.) MT számú rendelet 2. §-a (1) bekezdésének f) pontjában foglalt felhatalmazás alapján - a felsőoktatási intézményeket irányító miniszterekkel és országos hatáskörű szervek vezetőivel, valamint a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottságával egyetértésben - a következőket rendelem:

1. §

(1) A felsőoktatási intézményben a tudományos diákkörök a Tv. 105. §-a (3) bekezdésében említett öntevékeny csoportként működnek, amelynek célja a hallgatóknak az elméleti és a gyakorlati kutató munkába való bekapcsolása, a kötelező tananyagot meghaladó, tudományos igényű önképzés, továbbá a diákköri munka során, vagy azon kívül elért egyéni vagy kollektív eredmények szakmai nyilvánosságának és megítélésének biztosítása, hasznosításának elősegítése.

(2) A tudományos diákkörök céljaikat a hallgatók és az oktatók együttműködésével valósítják meg; munkájukban külső elméleti és gyakorlati szakemberek is részt vehetnek.

(3) A tudományos diákkörök együttműködnek a felsőoktatási intézmény más tudományos diákköreivel, más felsőoktatási intézmények diákköreivel, továbbá szakmai, tudományos szervezetekkel és egyesületekkel.

2. §

(1) A tudományos diákkörök oktatási vagy más szervezeti egységhez kapcsolódóan, azok szakmai útmutatásával végzik tevékenységüket; egy szervezeti egységben több diákkör is működhet, a diákkörök egy időben több szervezeti egységhez is tartozhatnak.

(2) A tudományos diákkörök megalakulásának és működésének alapvető szabályait az intézményi tudományos diákköri szabályzat határozza meg.

3. §

(1) Az intézményi tudományos diákköri munka összefogását a felsőoktatási intézmény vezetőjének, a kari tudományos diákköri munka összefogását a kar vezetőjének felügyelete alatt önkormányzat alapján működő tudományos diákköri tanács látja el.

(2) Az intézményi (kari) tudományos diákköri tanács tagjait a diákkörök delegálják; tisztségviselőit: elnökét és titkárát maga választja meg.

(3) Az intézményi tudományos diákköri tanács feladata, különösen:

(a) kidolgozza az intézményi tudományos diákköri szabályzatot;

(b) dönt az intézmény tudományos diákköri feladatokra rendelkezésére bocsátott pénzeszközök elosztásáról;

(c) összehangolja a diákkörök tevékenységét;

(d) kapcsolatot tart a tudományos diákköri szakmai bizottságokkal és szakmai, továbbá tudományos szervezetekkel és egyesületekkel;

(e) segíti és összehangolja a tudományos diákkörök nemzetközi kapcsolatait;

(f) segíti a tudományos diákköri munkák szakmai nyilvánosságának megteremtését, publikálásukat, hasznosításukat;

(g) intézményi konferenciákat szervez;

(h) dönt a különböző konferenciákra vagy szakmai tudományos egyesületek, társaságok rendezvényeire küldendő dolgozatokról.

4. §

(1) A tudományos diákkörök tudományterületi összehangolását szakmai bizottságok végzik.

(2) A szakmai bizottságok alakítják ki az országos tudományos diákköri konferenciára kerülő munkákkal kapcsolatosan a szakmai értékelés módszereit, a díjazás elveit és mértékét.

(3) A szakmai bizottságba a hallgatói és az oktatói képviselőket az intézményi tudományos diákköri tanácsok delegálják.

(4) A szakmai bizottság szervezeti és működési szabályzatát maga állapítja meg; tisztségviselőit: elnökét és titkárát maga választja meg.

(5) A szakmai bizottság titkársága, amely az Országos Tudományos Diákköri Tanács (a továbbiakban: OTDT) által felkért felsőoktatási intézményben, tudományos egyesület vagy más szerv keretében működhet, szervezi a bizottság működésével kapcsolatos feladatokat.

5. §

(1) A tudományos diákkörök országos, elvi irányító szerve az OTDT, amely döntési joggal is felruházott koordináló, véleményező és tanácsadó testület, s amely érdekképviselői és szervezési feladatokat is ellát.

(2) Az OTDT a művelődési miniszter felügyelete alatt működik, a szervezeti és működési szabályzatát maga állapítja meg, s azt a művelődési miniszter hagyja jóvá.

(3) Az OTDT tagjainak kétharmadát a szakmai bizottságok delegálják, egyenlő arányban az oktatók és a hallgatók közül, egyharmadát a felsőoktatási intézményeket irányító minisztériumok (országos hatáskörű szervek), valamint a Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottsága bizza meg.

(4) Az OTDT tisztségviselőit: elnökét és titkárát maga választja.

(5) Az OTDT működésével kapcsolatos feladatokat az elnök szerint illetékes felsőoktatási intézmény látja el, mint az OTDT titkársága. Ennek vezetésével ügyvezető titkár is megbízható.

6. §

A tudományos diákköri dolgozatok országos szintű bemutatása tudományos diákköri konferencián, szakmai tudományos egyesületek, társaságok rendezvényei keretében történhet. A konferenciák megrendezéséről külön felhívás jelenik meg.

7. §

Ez az utasítás a közzététele napján lép hatályba, egyidejűleg a tudományos diákkörökről szóló 112/1973. (M.K.8.) MM számú utasítás hatályát veszti.

KIEGÉSZÍTŐ MEGJEGYZÉS:

Fenti utasítás értelmében rektor úr a SZOTE TDK szabályzat átdolgozásának előkészítésével bízta meg a TDK Tanácsot. Az adatelőkészítő munka az év első negyedévére esik, ezért kérjük, hogy diákkörös hallgatóink, az oktató vezetők észrevételeiket, ill. javaslataikat küldjék meg legkésőbb 1987. április 30-ig a TDK Tanács elnökének.

ELSŐSZERZŐS, HALLGATÓK NÉVSORA:

Ábrahám Csongor	P29
Anger	P35
Antal Tibor	45
Aponyi Ildikó	P51
Bagi Richárd	P28
Balla Rozália	72
Berczi István	47
Bereczky Csaba	49
Berta Monika	59
Bitó Tamás	68
Boros László	69
Böröcsök Vince	P23
A.Ciechanowicz	P32
Cserni Gábor	P27
Cserta Magdolna	2
Csonka Erika	19
Deli Mária	1
Dillmann József	6
Disztl Rita	P52
P.Domoslawski	P44
Edelényi Erzsébet	12
Erdős Attila	14
Franczia Péter	17
Frimpong-Manso Sámuel	56

Gajdács Ágnes	8
Gál Edit	71
Gyulai Zsófia	3
Gyurkó Erika	P53
Halmai László	18
Havasi Katalin	77
Hegedüs István	66
Hoang Huu Manh	P55
Horváth Piroska	58
M. Hucklova	P33
Jórárt Ferenc	P25
Joanna Jutkiewicz	P42
Kardos Attila	26
Kassai Miklós	70
Kelemen Éva	76
Kincses László	P24
Kriván Márta	10
Krizsa Ferenc	67
M. Kryj	P37
Liska Marianna	15
Madácsy László	73
Megyeri Klára	74
Mattig W.	P30
Molnár Zoltán	13

Janina Mrowiec	P34
Naver Sarkissian	P31
Nehéz Ildikó	79
Nemes Nagy Zsuzsanna	P22
Nyerges Levente	P21
Nyolczas Noémi	11
Papp László	60
Pataki Zoltán	7
M. Petrek	P38
Petrovics Hajnalka	P26
Ratkay Imola	75
Rohr Wachler Frank	P39
Sánta Zsuzsanna	63
Sarnyai Zoltán	9
Sarungi Martin	20
Schirm Szilvia	64
Schwab	P36
I. Sitanyiova	P40
Slawcmir Maciej Baglaj	P43
Solymosi Tamás	4
Somogyi Andrea	78
Szirovicza Éva	48
Szőke Tamás	5

Szücs Csilla	61
Tacsi Mária	P54
Tálosi László	46
Telek Magdolna	57
Tüske Boglárka	62
Vastag Tünde	65
Volodina V.V.	P41
Weisz Erika	P50

Felelős kiadó: a SZOTE rektora

Összeállításért felel: Dr. Gyurkovits Kálmán
c. egyetemi docens

Készült: 500 pld. 6,4 A/5 ív terjedelemben
SZOTE 6/87... Soksz.

PÁLYÁZATI FELHÍVÁS

Az ÁLLAMI BIZTOSÍTÓ pályázatot hirdet

a dohányzásról leszoktató, illetve azt megelőző

módszerek, eljárások, programok kidolgozására.

A pályázaton indulhat valamennyi olyan állami és társadalmi szerv, intézmény, kutatócsoport, kollektíva vagy magánszemély, aki dohányzásról leszoktató, illetve a dohányzásra való rászokást megelőző módszert, programot, eljárást kívánnak kidolgozni, illetve ha ilyenek már birtokában vannak, megvalósítani.

A pályázat tartalmazza az eljárás (módszer) részletes ismertetését, valamint a vele szerzett nemzetközi, hazai tapasztalatokat. Természetesen új, még ki nem próbált ötletekkel is lehet pályázni.

A pályamunkákat orvosokból és egyéb szakemberekből álló szakértői bizottság bírálja el.

A legjobbnak ítélt módszer megvalósítását az Állami Biztosító 1 millió forinttal támogatja.

A pályázatot az alábbi címre kérjük: ÁLLAMI BIZTOSÍTÓ, 1813 Budapest.

A beküldés határideje: 1987. március 31.

Állami Biztosító